

KOMISIJAS LĒMUMS

(2004. gada 20. aprīlis)

par Francijas sniegto palīdzību franču grāmatu eksportēšanas kooperatīvam (CELF)

(izziņots ar dokumenta numuru K(2004) 1361)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/262/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo rindkopu,

ņemot vērā vienošanos par Eiropas ekonomisko zonu, un īpaši tās 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajiem iesniegt savas piezīmes, atbilstoši iepriekš minētajiem pantiem⁽¹⁾ un ņemot vērā šīs piezīmes,

saskaņā ar turpmāko:

I. PROCEDŪRA

(1) Ar 2002. gada 28. februāra dekrētu⁽²⁾ Eiropas Kopienas Pirmās Instances Tiesa atcēla Komisijas 1998. gada 10. jūnija Lēmuma 1999/133/EK 1. panta pēdējo frāzi par valsts palīdzību franču grāmatu eksportēšanas kooperatīvam (CELF)⁽³⁾, kas nolemj, ka:

“Palīdzība, kas piešķirta CELF franču grāmatu nelielu pasūtījumu apstrādei, ir palīdzība EK līguma 92. panta 1. punktā minētā palīdzība. Ņemot vērā, ka Francijas valdība par šo palīdzību pirms tās īstenošanas aizmīrsa paziņot Komisijai, tā piešķirta nelikumīgi. Tomēr palīdzība ir atbilstoša, jo tā apmierina nosacījumus, kādi jāizpilda, lai izmantotu iepriekš minētā lēmuma 92. panta 3. punkta d) apakšpunktā paredzēto atkāpšanos.”⁽⁴⁾

(2) Šis dekrēts izriet no garas procedūras, kuras svarīgākie posmi izklāstīti turpmāk.

A. PROCEDŪRAS PIRMĀ FĀZE

(3) Ar 1992. gada 20. marta vēstuli Starptautiskā Izplatīšanas un publicēšanas sabiedrība (SIPS), kura ar sevi iepazīstināja kā “grāmatu eksporta tirgū ienākošs franču uzņēmums, kuram jāiztur konkurence ar izdevēju

kooperatīvu, kas saņem valsts atbalstu”⁽⁵⁾, pievērsa Komisijas uzmanību pasūtījumu sniegšanas, transporta un komercializācijas palīdzības pasākumiem, kurus Francijas varas institūcijas sniedz CELF — palīdzību, kas, pārkāpjot dekrēta 93. panta 3. punktu (šobrīd 88. panta 3. punktu), nav Komisijas iepriekšēja paziņojuma objekts.

(4) Ar 1992. gada 2. aprīļa vēstuli Komisija atgādināja Francijas varas institūcijām, ka jebkuram projektam, kas cenšas ieviest vai grozīt palīdzību, jābūt šo dienestu iepriekšēja paziņojuma objektam, un no iepriekš minētajām varas iestādēm pieprasīja informāciju par SIPS pieminētās palīdzības pasākumu raksturu un mērķi.

(5) Ar 1992. gada 29. jūnija vēstuli Francijas varas institūcijas Komisijai paziņoja par subsīdiju CELF labā pastāvēšanu. Tās precizēja, ka šo pasākumu mērķis ir iepazīstināt franciski nerunājošās valstis ar franču literatūru un valodu un ka CELF turklāt uzticēts vadīt trīs mērķu palīdzību, šo mērķu uzdevums ir atvieglot dažādu lasītāju pieeju franču grāmatām.

(6) Ar 1992. gada 7. augusta SIPS adresētu vēstuli Komisija apstiprināja palīdzības CELF labā pastāvēšanu, precizēja tās mērķi un informēja, ka aplūkojamie pasākumi nav izziņoti. Komisija tomēr precizēja, ka strīdīgās palīdzības raksturs neliecina par tieksmi pasliktināt sakarus starp dalībvalstīm. Šajos apstākļos SIPS tika uzaicināta iesniegt savas piezīmes.

(7) Ar 1992. gada 7. septembra vēstuli SIPS Komisijai darīja zināmu, ka tā nodomājusi izvērtēt Kopienas iekšējās tirdzniecības pasākumus un no tiem izrietošo seku diskriminējošo raksturu⁽⁶⁾, tomēr neapstrīdot kultūras mērķi, ko Kultūras ministrija vīzējusi rūpēs par franču valodas un literatūras izplatīšanu.

⁽¹⁾ OV C 366 5.12.1996., 7. lpp.

⁽²⁾ Lieta T-155/98, Starptautiska Izplatīšanas un publicēšanas sabiedrība (SIPS) c/Komisija, II krājums, 1179. lpp.

⁽³⁾ OV L 44 18.2.1999., 37. lpp.

⁽⁴⁾ Pasvītrojums atbilst Tiesas anulētajai frāzei.

⁽⁵⁾ Izvilks no 1992.gada 20.marta SIPS vēstules.

⁽⁶⁾ SIPS norāda, ka Kultūras ministrija tai atteica palīdzību, kuru piešķir CELF.

- (8) Ķeroties pie strīdīgo pasākumu novērtēšanas, Komisija neatbalstīja SIPS iebildumus un ar 1993. gada 18. maija lēmumu ⁽⁷⁾ uzskata, ka, ņemot vērā konkurences grāmatu nozares īpašo situāciju un aplūkojamā palīdzības režīma kultūras mērķi, tiem piemērojama lēmuma 92. panta 3. punkta c) apakšpunktā (šobrīd 87. panta 3. punkta d) apakšpunktā) paredzētā atkāpšanās.
- (9) Ar 1993. gada 2. augusta iesniegumu SIPS iesniedza Tiesai prasību anulēt šo lēmumu. Ar 1995. gada 18. septembra dekrētu ⁽⁸⁾ Tiesai daļēji apmierināja SIPS prasību, paziņojot par 1993. gada 18. maija Komisijas lēmuma anulēšanu, bet tikai attiecībā uz dažiem nelieliem pasākumiem.
- (10) Toties Tiesa apstiprināja šādus trīs palīdzības režīmus, kurus CELF realizē uz valsts rēķina:
- palīdzība gaisa kravu pārvadājumiem vai gaisa pasta maisiem;
 - programma "Page à Page" ⁽⁹⁾ (palīdzība franču valodas grāmatu izplatīšanai Centrālās un Austrumeiropas valstīs);
 - "Programma Plus" (universitātes mācību grāmatas franču valodā, kas domātas Āfrikas Sahāras subtropiskās daļas studentiem).
- (11) Tiesa uzskatīja, ka Komisija saņēmusi pietiekoši daudz informācijas par šiem trīs režīmiem, lai pamatotu secinājumu, ka to ietekme uz konkurences likumu darbību ir mazsvarīga. Tiesa īpaši atgādina, ka katram operatoram, kas pilda šo režīmu noteiktos specifiskos uzdevumus, iespējams iesniegt subsīdiju pieprasījumus CELF. Tiesa precizē, ka prasītājs nav izvirzījis nevienu argumentu, lai pierādītu, ka šo trīs režīmu palīdzības piešķiršana spēj iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (12) Tiesa secina, ka Komisija varēja pieņemt labvēlīgu lēmumu attiecībā uz CELF pārvaldītajiem trīs palīdzības režīmiem un ka no šī brīža tā varēja noraidīt SIPS argumentāciju kā nepamatotu.
- (13) Tiesa turklāt norāda, "kas attiecas uz strīdīgās palīdzības kultūras mērķi, tas ir nemainīgs starp pusēm, kam seko franču valdība franču valodas un literatūras izplatīšanā". Bez tam Tiesa konstatē, ka elementi, kas bija Komisijas rīcībā, kad tā pieņēma 1993.gada 18.maija lēmumu, ieskaitot tos,
- kurus satur SIPS Padomes 1992. gada 7. septembra vēstule, bija piemēroti novērtējuma atbalstīšanai par šī mērķa reālo stāvokli un likumību. Šajos apstākļos Tiesas varēja secināt, ka strīdīgās palīdzības kultūras mērķa novērtēšana Komisijai nerada īpašas grūtības un ka šī mērķa kultūras rakstura atzīšanai nav nepieciešamas citas ziņas.
- (14) Attiecībā uz kompensācijām, kuras nelieliem pasūtījumiem izņēmuma kārtā piešķirtas CELF, Tiesa uzskata, ka Komisijai pirms paziņošanas par pasākumu atbilstību kopējam tirgum vajadzēja ķerties pie padziļinātas konkurences apstākļu izpētes atbilstošajā sektorā.
- (15) Dekrēta 76. punktā Tiesa secina, ka Komisijai vajadzēja sākt procedūru, kas ir pretrunā ar līguma 93. panta 2. punktu (šobrīd 87. panta 2. punktu) un tādējādi ir pamats anulēt Komisijas 1993. gada 18. maija lēmumu "ar noteikumu, ka tas attiecas uz subsīdiju, kas piešķirta vienīgi CELF, lai kompensētu papildu izmaksas franču valodas grāmatu nelielu pasūtījumu apstrādei, kurus veikušas ārzemēs izveidotas grāmatnīcas".

B. PROCEDŪRAS OTRĀ FĀZĒ

- (16) Ar 1996. gada 30. jūlija lēmumu Komisija saskaņā ar Tiesas 1995. gada 18. septembra dekrētu nolēma uzsākt formālu tiesvedības pārbaudes procesu par strīdīgo palīdzību. Lēmumu par procesa uzsākšanu publicēja Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ⁽¹⁰⁾. Ieinteresētās trešās puses, kuras aicināja Komisijai iesniegt savas piezīmes, to izdarīja 1996. gada decembrī un 1997. gada janvārī.
- (17) Šīs instrukcijas beigās Komisija pieņēma jaunu pozitīvu Lēmumu 1999/133/EK.
- (18) Ar 1998. gada 28. septembra iesniegumu SIPS izmantoja Tiesu ar mērķi panākt Lēmuma 1999/133/EK 1. panta pēdējās frāzes anulēšanu.
- (19) SIPS atsauca uz šādiem septiņiem anulēšanas iemesliem:
- procedūras nepilnība;
 - motivācijas nepietiekamība;
 - faktu kļūda;
 - acīmredzama novērtēšanas kļūda;

⁽⁷⁾ Lēmums Nr. 127/92 "Palīdzība franču grāmatu eksportētājiem" (OV C 174, 25.6.1993., 6. lpp.).

⁽⁸⁾ Lieta T-49/93, Starptautiska Izplatīšanas un publicēšanas sabiedrība (SIPS) c/Komisija, II krājums, 2501. lpp.

⁽⁹⁾ Vēlāk pārtapusi programmā "Austrumeiropa".

⁽¹⁰⁾ Skatīt 1. piezīmi.

- e) diskriminācijas trūkuma principa pārkāpšana;
- f) līguma 92. panta 3. punkta d) apakšpunkta (šobrīd 87. panta 3. punkta d) apakšpunkta) pārkāpšana;
- g) strīdīgā lēmuma nesakrītība ar līguma 85. un 86. pantu (šobrīd 81. un 82. pantu).
- (20) Ar 2002. gada 28. februāra dekrētu Tiesa, pamatojoties uz acīmredzamu novērtēšanas kļūdu, pasludināja iepriekš minētā lēmuma 1. panta pēdējās frāzes anulēšanu, neatzīstot par nepieciešamu analizēt citus pārsūdzībā minētos iemeslus.
- (21) Pēc principu atgādināšanas, kuri izriet no Kopienas likumdošanas attiecībā uz lietu savstarpējās aizstājāmības līmeni, Tiesa uzskatīja, ka Komisijai jāsāk nepieciešamās pārbaudes būtisku datu iegūšanai, lai nodalītu komisijas tirdzniecību no franču valodas grāmatu eksportēšanas.
- (22) Tiesa konstatē, ka Komisija, nesākot šo pārbaudi, pieļāvisi acīmredzamu novērtējuma kļūdu, neatzīstot franču valodas grāmatu eksporta tirgu kā paraugtirgu, lai gan tā konstatēja, ka strīdīgā palīdzība bija paredzēta vienīgi eksportēšanas brokeriem.
- (23) Tiesa konstatē, ka šajos apstākļos Komisija nav spējusi pienācīgi novērtēt strīdīgās palīdzības iespaidu uz atbilstošu tirgu, un, pamatojoties uz to, pasludina Lēmuma 1999/133/EK 1. panta pēdējās frāzes anulēšanu.
- (24) Turklāt 1998. gada 8. septembrī Francijas varas institūcijas izmantoja Eiropas Kopienu Tiesu nolūkā anulēt Lēmumu 1999/133/EK tādēļ, ka šajā gadījumā tas izslēdz līguma 90. panta 2. punkta (šobrīd 86. panta 2. punkta) piemērošanu. No Francijas viedokļa strīdīgās palīdzībai mērķis bija kompensēt vispārējo ekonomisko interešu dienesta uzdevumus, kurus Kultūras ministrija uzticēja CELF.
- (25) Francijas valdība atbalstīja no līguma 92. panta un 93. panta 2. un 3. punkta (šobrīd 87. panta un 88. panta 2. un 3. punkta) izrietošo faktu, ka pretēji pastāvošajai palīdzībai, jaunu palīdzību nevar ieviest pirms nav deklarēta saderība ar kopējo tirgu, izņemot gadījumu, kad peļņu nesošs uzņēmums spēj izmantot līguma 90. pantā 2. punktā paredzēto atkāpšanos. Francija aizstāvēja atcelšanas saistības "nepieciešams" tēzes nepiemērojamību palīdzības gadījumā, kas piešķirta uzņēmumam, kuram uzdots vispārējo ekonomisko interešu dienesta vadība.
- (26) Savā 2000. gada 22. jūnija dekrētā⁽¹¹⁾ Tiesa, neskarot lietas būtību, pēc aizsardzības mehānisma svarīguma atgādināšanas, ko nosaka līguma 93. panta 3. punkta pēdējā frāze (šobrīd 88. panta 3. punkta pēdējā frāze), noraida Francijas argumentāciju. Tiesa norāda, ka dalībvalsts uzskats par to, ka palīdzība ir saderīga ar kopējo tirgu, nepieļauj "93. panta precīzi formulēto nosacījumu neievērošanu".
- (27) Tādējādi Tiesa noraida Francijas pārsūdzību un apstiprina, ka iepriekšēja paziņojuma pienākums un norobežojošais efekts tiek lietoti nedalāmi, jo runa ir par palīdzību, kas spēj izmantot līguma 86. panta nosacījumus, neietekmējot pienākumu paziņot.
- (28) Visbeidzot, 1999. gada 5. oktobrī SIPS, pamatojoties uz līguma 81. un 82. panta nosacījumiem, iesniedza Komisijai sūdzību par CELF attiecībā uz saprašanās un dominējošā stāvokļa nelikumību. SIPS arī atgādina Francijas atbildību par to, kā tā saskaņā ar līguma 10. pantu veicinājusi pret konkurenci vērstos pasākumus.
- (29) Šo dokumentu saprotamā formā noformējuši šajā nozarē kompetenti Komisijas dienesti.
- C. PROCEDŪRAS TREŠĀ FĀZE
- (30) Atbildot uz Lēmuma 1999/133/EK daļēju atcelšanu, Komisija ar 2002. gada 14. jūnija vēstuli Francijas varas institūcijām un SIPS lūdza izteikties par lēmuma un īpaši par aplūkojamā tirgus elementu anulēšanas motīviem.
- (31) Francijas varas institūcijas tika uzaicinātas izteikt domas par CELF piedāvājuma specifiskajām īpatnībām attiecībā uz pārējiem tirgus dalībniekiem, tādiem kā SIPS.
- (32) SIPS uzaicināja precīzāk izteikt domas par nelielu pasūtījumu jēdzienu un norādīt, kāda bijusi tā piedāvājuma iespējamā īpatnība attiecībā uz CELF un pārējiem tirgus dalībniekiem.
- (33) Ar 2002. gada 8. jūlija vēstuli SIPS savai atbildei lūdza termiņu, kuru tam piešķīra 2002. gada 25. jūlija vēstulē. Francijas varas institūcijas, kurām 2002. gada 17. jūlijā vajadzēja tikt ar Komisijas dienestiem, 2002. gada 10. jūlija vēstulē arī lūdza termiņu savai atbildei. Papildu termiņu tām piešķīra 2002. gada 1. augusta vēstulē.

⁽¹¹⁾ Lieta C-332/98, Francija c/Komisija, "Palīdzība franču grāmatu eksportēšanas kooperatīvam", I krājuma 4833. lpp.

- (34) Savu atbildi Komisijai SIPS nosūtīja ar 2002. gada 12. augusta vēstuli. Francijas varas institūcijas nosūtīja savu atbildi 2002. gada 17. septembra vēstulē.
- (35) Komisija pēc 2002. gada 19. septembra vēstules SIPS ar lūgumu norādīt, vai atbilde satur slepenu informāciju un pēc negatīvas atbildes saņemšanas 2002. gada 30. septembrī, tā ar 2002. gada 17. oktobra vēstuli nosūtīja SIPS atbildi ar pielikumiem, kuros izteikt domas Francijas varas institūcijām. Izmantojot šo izdevību, Komisija Institūcijām nosūtīja arī jaunu papildus jautājumu sēriju.
- (36) 2002. gada 30. oktobra vēstulē Komisija uzdeva SIPS virkni papildu jautājumu, uz kuru tā atbildēja ar 2002. gada 31. oktobra un 2002. gada 9. decembra vēstulēm. Atbildot uz Komisijas 2002. gada 16. decembra lūgumu, SIPS savā 2002. gada 23. decembra vēstulē Komisijai lika saprast, ka atbildes nesatur nekādu slepenu informāciju un ka tās var nodot komentēšanai Francijas varas institūcijām.
- (37) Šajā laikā, nesauņēmusi paredzētajā termiņā Francijas varas institūciju atbildi, Komisija ar 2002. gada 27. novembra vēstuli bija spiesta tām nosūtīt atgādinājumu. Ar 2002. gada 19. decembra vēstuli Francijas varas institūcijas Komisijai lūdza atkārtotu termiņa pārcelšanu uz vēlāku laiku.
- (38) Komisija 2003. gada 9. janvārī Francijas varas institūcijām nosūtīja SIPS 2002. gada 23. decembra atbildi, lai tās varētu izteikt domas par šo atbildi. Savā 2003. gada 17. janvāra vēstulē Francijas varas institūcijas atbildēja uz Komisijas 2002. gada 17. oktobra jautājumiem.
- (39) 2003. gada 4. februāra vēstulē Francijas varas institūcijas lūdza Komisijai jaunu termiņa pagarināšanu domu izteikšanai par SIPS 2002. gada 23. decembra atbildi. 2002. gada 11. februāra vēstulē Komisija daļēji apstiprināja prasīto termiņu pagarināšanu. Ar 2003. gada 11. marta vēstuli Francijas varas iestādes nosūtīja Komisijai savu atbildi.
- (40) Tostarp SIPS kā atbildi uz savu lūgumu bija saņēmusi vēstījumu no Komisijas dienestiem, un tā varēja izklāstīt savu viedokli par šo lietu, sākot ar tās pirmsākumiem 2003. gada 4. martā sanāsmē.
- II. APLŪKOJAMO PASĀKUMU APRAKSTS: PALĪDZĪBA, KAS SKAR DAĻĒJI NEIZDEVĪGAS DARBĪBAS UZTURĒŠANU**
- (41) Saskaņā ar Francijas valdības ģenerālās politikas nostāju attiecībā uz franču valodas grāmatu un literatūras izplatīšanas veicināšanu, Kultūras ministrija 1980. gadā nolēma piešķirt palīdzību eksportēšanas brokeriem, kuri piekūrī jebkuram pasūtījumu veidam, lai kāda arī nebūtu to summa un izdevīgums. Šos pasākumus īstenoja, lai uz laiku novērstu tirgus nepilnības un sekmētu "mazu neizdevīgu pasūtījumu" darbības saglabāšanu eksportēšanas brokeru tirgū.
- (42) Francijas varas institūcijas izskaidro, ka mazās grāmatnīcas, kuras izveidotas galvenokārt franciski nerunājošās, bieži grūti pieejamās un/vai tālās zonās, sastop nopietnas apgādes grūtības, to pasūtījumus nav iespējams apmierināt tradicionālo sadales tīklu kārtā, pasūtīto darbu daudzumi ir nepietiekami un pasūtīto grāmatu mazumtirdzniecības cena nav pietiekoši augsta, lai izplatīšana būtu izdevīga.
- (43) Aplūkojamo ekspluatācijas subsīdiju mērķis ir ierosināt uzņēmumu nostāties tādu klientu pusē (grāmatnīcu, bet ne gala patērētāju), kurus nav iespējams apkalpot "normālās" tirdznieciskās attiecībās, kas balstītas tikai uz izdevīgumu.
- (44) Palīdzības objekta mērķis tādējādi bija atļaut eksporta brokeriem izmantot ārzemēs, galvenokārt franciski nerunājošās zonās izveidoto grāmatnīcu veiktos pasūtījumus, lai kāda arī nebūtu to summa, izdevīgums un misija. Mērķis, kuru varētu nodrošināt ar franču kultūras daudzveidības atbalsta politiku, ir franču valodas grāmatu optimāla sadale, un tādā veidā veicināt franču literatūras izplatīšanos visā pasaulē.
- (45) Francijas varas institūciju uzturētās palīdzības mehānisms, saukts par "nelielu pasūtījumu programmu", sastāv no ekspluatācijas subsīdijas, kuras mērķis ir atļūdzināt papildu izmaksas nelielu pasūtījumu apstrādei, kuru summa ir mazāka vai vienāda ar 500 Francijas frankiem, tas ir, aptuveni 76 EUR.
- (46) Abas pārējās finansēšanas sistēmas, kas sastāv no tiešas palīdzības grāmatnīcām vai no tiešas palīdzības izdevējiem, bija plānotas, bet gala rezultātā Francijas varas institūcijas šos izvēles risinājumus noraidīja, jo tie tika novērtēti kā mazāk efektīvi un dārgāki. SIPS apstrīdētā sistēma ekonomiskā plānā viņiem likās racionālāka un drošāka valsts vērtspapīru izmantošanas ziņā.

- (47) Saskaņā ar “nelielu pasūtījumu programmu” subsīdijas saņemšanai iestādei jāņem pasākumi, izņemot Kultūras ministrijas Grāmatu un lasīšanas direktorāta uz iestādes vispārējo darbību attiecošos elementu kopums (kopējais lietu skaits, finanšu rēķini, pagaidu budžets, šo datu apstiprināšanas apspriešanas kopijas, vajadzības gadījumā, auditora atskaite un darba algu skalas kopsavilkums), kā arī jebkuri dokumenti subsīdēšanai, jo īpaši subsīdiju izmantošanas aprēķins, kas pamato materiālās palīdzības izlietošanu, lai nākošajā gadā varētu piešķirt subsīdiju.
- (48) Tikai viens uzņēmums — CELF — izmantoja “nelielu pasūtījumu programmu”. Uzņēmumam katru gadu jāpamato “nelielu pasūtījumu” izmantošanas papildu izmaksas sava subsīdijas pieprasījuma pamatojumam⁽¹²⁾ nākamajam gadam.
- (49) Ceturtā daļa nākošajā gadā laikā piešķirto subsīdiju tiek izmaksātas gada sākumā, atlikumu piešķir sekojošajā rudenī pēc valsts varas iestāžu veiktās uzņēmuma pagaidu budžeta pārbaudes un pirmās daļas izmantošanas laikā reģistrētajām svārstībām.
- (50) Pastāv noruna par to, ka, ja palīdzības summu neizlieto pilnīgi, pārpalikušo summu atskaita no nākošajā gadā paredzētajām subsīdijām.
- (51) Jāprecizē, ka palīdzību atcēla 2002. gadā (skatīt I pielikuma tabulu par piešķirtās palīdzības izmaiņām, sākot ar 1980. gadu, kas izteikta euro).
- (52) Ar 1992. gada 20. marta vēstuli SIPS Komisijai nodeva izskatīšanai sūdzību⁽¹⁴⁾ par Kultūras ministrijas atteikumu tai piešķirt II daļā minēto palīdzību.
- (53) Tā kā minēto juku cēlonis ir palīdzība, kas piešķirta tikai CELF, SIPS lūdz Komisijai pieņemt lēmumu, kas pārtrauktu konkurences izkropļojumus, kuru upuris tā izrādījies franču valodas grāmatu eksporta tirgū.
- (54) SIPS norāda, ka tā atteikusies no strīdīgās palīdzības asignējuma, ko Kultūras ministrija piedāvājusi 1996. gada 26. septembra sarunu laikā. SIPS paskaidro, ka tā nevar pieņemt šo novēloto piedāvājumu, kas tika izteikts pēc Tiesas 1995. gada 18. septembra dekrēta. SIPS precizē, ka tā nevēlējas izmantot programmu, kuras saderību ar Kopienas likumdošanu Komisija varētu apšaubīt un ka šis piedāvājums turklāt tai tika izdarīts vienīgi ar mērķi piespiest izbeigt procedūru, kuru tā ierosināja.
- (55) Bez tam SIPS ir pārliecināta, ka eksportēšanas brokera darbībai vispār nav nepieciešama palīdzība. Tādējādi tā apstrīd “nelielu pasūtījumu programmas” lietderību. Tomēr tā vairs neatrada jebkuru iespēju tur piekļūt nākotnē “tā, lai tās darbība notiktu neizkropļotas konkurences apstākļos”, bet tikai tad, ja Francijas varas iestādes apstiprinās mehānismu, kas pilnīgi būs saderīgs ar līguma likumiem.
- (56) SIPS norāda, ka “eksportēšanas komisijas tirgū par “plaša profila” eksportētājiem uzskata dīlerus, kuri apgrozījumu realizē galvenokārt ar tādiem starpniekiem kā grāmatnīcas, bet ne ar gala lietotājiem”. Komisijas vienīgie plaša profila brokeri ir CELF un SIPS. Tā precizē, ka sastopami grāmatnīcu īpašnieki eksportētāji, kuri gala lietotājiem preces pārdod tieši.
- (57)

III. SIPS UN IEINTERESĒTO TREŠO PUŠU PIEZĪMES

A. SIPS IESAISTĪŠANĀS MOTĪVI

- (52) Šo statūtu 2. pantā pausts, ka SIPS mērķis⁽¹³⁾ ir: “pārdot Francijā un ārzemēs grāmatas, preses izdevumus, jebkurus kultūras izstrādājumus, izdot, radīt vai iegūt un izmantot jebkurus tā paša rakstura tirdzniecības uzņēmumus un vispārīgāk — jebkuras rūpnieciskās, komerciālās vai finansiālās kustamā vai nekustamā īpašuma operācijas, kuras var tieši vai netieši piesaistīt sociālam mērķim vai spēt atvieglot paplašināšanos vai attīstību”.

- (58) Sarunas laikā 2003. gada 4. martā SIPS lika Komisijai saprast, ka tā ir starpnieks galvenokārt Rietumeiropā. Tā strādā arī Austrumeiropas tirgos, bet nedaudz, pateicoties programmai “Austrumeiropā”⁽¹⁵⁾, kuru izmanto CELF. SIPS strādā arī Ziemeļamerikā un Dienvidaustrumu Āzijā. Pirms SIPS vēl nepazīna pašreizējo krīzi, tā strādāja arī Argentīnā. SIPS precizē, ka tā nevēlas darboties Āfrikā, jo šajās teritorijās, sevišķi melnajā Āfrikā, ir neliela ieinteresētā klientūra. Tā nedarbojas arī teritorijās, kurās nedarbojas COFACE⁽¹⁶⁾ apdrošināšana.

⁽¹²⁾ Turklāt Kultūras ministrija novērotāja statusā piedalījās CELF administrācijas padomēs un kopsapulcēs.

⁽¹³⁾ Ģimenes sabiedrība, kas izveidota 1980.gadā.

⁽¹⁴⁾ Skatīt 3. preambulu.

⁽¹⁵⁾ Komisija precizē, ka šī programma ļauj piešķirt grāmatnīcu īpašniekiem atlaides valsts cenām.

⁽¹⁶⁾ Apdrošināšana, kas sedz bīstamību, kas saistīti ar eksporta priekšmetu samaksu. SIPS atsakās izplatīt savus pakalpojumus valstīs, kurās nepastāv šī apdrošināšanas sistēma.

- (59) SIPS apstrīd Francijas varas institūciju tēzi, kas atbalsta to, ka svarīgi pasūtījumi ir izdevīgi, kamēr "nelielie pasūtījumi" tādi nebūtu, ja tos nesubsidētu. Nobeigumā SIPS pat piebilst, ka "nelielie pasūtījumi" visumā ir izdevīgāk apstrādājami nekā svarīgie pasūtījumi.
- (60) SIPS precizē, ka jēdzieni "nelieli pasūtījumi" un "izdevīguma sliekšnis" ir Francijas valdības izvirzītie pamatojumi, lai mēģinātu attaisnot palīdzību, kas speciāli piešķirta CELF darbībai ārzemēm paredzētu franču grāmatu nelielu pasūtījumu apstrādes aizsegā, lai gan runa ir vienīgi par vienkāršu palīdzību.
- (61) SIPS apgalvo, ka attiecīgās darbības veidam nepastāv izdevīguma sliekšnis. Tā precizē, ka liela mēroga ekonomiju, protams, var realizēt, ja vienlaikus pasūta vairākus viena un tā paša nosaukuma eksemplārus. Šī iemesla dēļ SIPS atlaižu skala paredz 5 % papildu atlaidi katram grāmatas nosaukumam, kas pasūtīts desmit vai vairāk eksemplāros.
- (62) SIPS norāda, ka visiem pasūtījumiem apstrādes cena un izdevīgums ir identiskas, jo tikai zvanu skaits, ko operators pieņem vienā dienā, kā arī grāmatu daudzums katram pasūtījumu zvanam ir ievērojams. Tā precizē, ka izsniegtās pavadzīmes kopējā summa neiespaido pasūtījuma cenas novērtējumu. Tā paskaidro, ka operators, kas dienā pieņem tūkstoš pasūtījumu zvanus, patērē gandrīz tikpat daudz laika kā pasūtījums, kuru veido divi vai simts zvani; vienīgā atšķirība pastāv nepieciešamībā noteikt katram pasūtījumam atbilstošo klientu, kas prasa tikai dažas sekundes. Realizēto lietu skaita summa apskatāmā perioda laikā tādējādi nav atkarīga no klientu skaita, bet tikai no pieņemto zvanu skaita šajā pašā laika posmā.
- (63) SIPS arī norāda, ka tā, tāpat kā CELF, pieņem jebkuru pasūtījumu, lai kāda arī nebūtu tā summa, jo vienīgais SIPS atlases kritērijs ir klienta maksātspēja.
- (64) SIPS tomēr precizē, ka daži pasūtījumi var saturēt neregistrētu darbu pieprasījumus, kas nozīmē speciālus meklējumus; šo pasūtījumu veids ir apmēram 4,5 % no kopējā pasūtījumu skaita.
- (65) SIPS uzskata, ka sākot no brīža, kad CELF nelielu pasūtījumu apstrādei sāka saņemt palīdzību, tas ļauj piedāvāt klientiem īpaši pievilcīgas atlaides, ko SIPS pati nav spējīga piedāvāt.
- (66) Neapstrīdot papildu izmaksu palīdzības pamatošanas principa pastāvēšanu, SIPS izdala dažas kļūdas, kas atrodas CELF analītiskajos grāmatvedības rēķinos, šīs kļūdas radījušas Francijas varas institūcijas, un Lēmuma 1999/133/EK atbalstam tās izmantojusi Komisija. Tādējādi tā atspēko no Lēmuma 1999/133/EK izrietošo papildu izmaksu pastāvēšanu, šīs izmaksas saistītas ar nelielu pasūtījumu izdarīšanu ar tālsakaru līdzekļiem. Tā arī uzsver, ka daži dati par darba devēja sociālajiem nodokļiem, kas ņemti no CELF grāmatvedības atskaites, atšķiras no datiem, kas attiecas uz to pašu pozīciju uzņēmuma vispārējā grāmatvedības atskaitē, un tādējādi Francijas varas institūciju sniegtie CELF grāmatvedības dati nav būtiski.
- (67) SIPS precizē, ka tā savā piedāvājumā publikai izvēlējās iekļaut tikai izdevējus, kas piedāvā vispievilcīgākās atlaides. Tā piebilst, ka tās piedāvātais izdevēju saraksts ir daudz ierobežotāks nekā CELF, jo tai nav iespējams piešķirt interesantas atlaides visiem izdevējiem, pretēji CELF, kam ir iespēja to darīt, pateicoties palīdzībai, ko tas saņem un privilēģētajām attiecībām, kādas tas uztur ar izdevējiem.
- (68) SIPS uzsver, ka tā pakļauta zaudējumiem, jo daži klienti novēršas no tās pakalpojumiem, lai vērstos pie CELF, kas, pateicoties saņemtajai palīdzībai un izdevēju laipnībai, piedāvā sevišķi pievilcīgas atlaides⁽¹⁷⁾. SIPS uzskata, ka tādējādi CELF eksportēšanas brokeru tirgū ieguvis noteicošu vietu.
- (69) SIPS precizē, ka no šī brīža tā pakļauta citam zaudējumu veidam, kura cēlonis slēpjas CELF tarifu politikas izmaiņās, kas lieto "kopš vismaz diviem gadiem biedējošus noteikumus nelieliem rēķiniem"⁽¹⁸⁾,⁽¹⁹⁾. Kopš CELF tiešām saņem tikai strīdīgo subsīdiju simbolisku daļu un, vēl vairāk, kopš to pilnīgas atcelšanas 2002. gadā, nelielo rēķinu īpašnieki lūdz SIPS pakalpojumus. Šis jaunais pieprasījums tai rada jaunus zaudējumus, "jo visinteresantākie klienti ir arī tie, kuriem ir liels pasūtījumu apjoms".
- (70) SIPS secina, ka "šādi īstenota CELF politika acīmredzot ir pilnīgā pretrunā ar CELF apgalvojumu saskaņā ar kuru, tā saucamā sabiedriskā dienesta misija un Francijas valdības apstiprinātā palīdzība spiež to vienādi pildīt jebkuru pasūtījumu un apkalpot jebkuru klientu".

⁽¹⁷⁾ Šajā nolūkā tā izdod dokumentu, kura nosaukums ir "Zaudējumi, ko SIPS cietusi no subsīdijām, kuras Kultūras ministrija izmaksājusi CELF laikā starp 1980. gada 1. aprīli un 1996. gada 31. martu".

⁽¹⁸⁾ 2000./2002. gads. Runa ir par periodu starp subsīdiju mazsvarīgas samazināšanas sākumu un tās atcelšanu.

⁽¹⁹⁾ SIPS piemin vienu 2002. gada 18. marta CELF vēstuli, kas informē vācu klientu par vispārīgo pārdošanas noteikumu grozījumu "maziem rēķiniem", kas izskaidrojama ar tarifu pieaugumu.

- (71) Savu protestu pamatošanai SIPS uzrāda divus ārējus 1996. gada ziņojumus: pirmo no Politisko zinātņu nacionālā fonda, otru — no Kontu tiesas.
- (72) Politisko zinātņu nacionālā fonda ziņojums ar nosaukumu "izplatīšana, kurai palīdz Franču zinātniskā un universitātes grāmata", kas publicēts 1996. gada novembrī, attiecas uz īpašu tirgus segmentu — franču zinātnisko un universitātes grāmatu izplatīšanu. SIPS norāda, ka šis dokuments, lai gan neietilpst šajā procedūrā, satur sevišķi daiļrunīgus informācijas elementus, kuri Komisijai būtu jāņem vērā savā Lēmumā 1999/133/EK, lai novērtētu aplūkojamās palīdzības likumību.
- (73) SIPS uzrāda arī Kontu tiesas ziņojumu, kas publicēts 1996. gada oktobrī, kas, kopumā ņemot, kritizē Kultūras ministrijas politiku jautājumā par palīdzību un specifiskāk skar dažas Kultūras ministrijas finansētās programmas, piemēram, programmu "Page à Page", kuru izveidojis CELF.
- (74) SIPS ierosina citus precīzākus jautājumus. Tā uzstājas pret valsts veikto CELF privatizāciju 1980. gadā, kura veikta, pateicoties glābšanas palīdzībai. SIPS uzskata, ka 1993. gadā CELF varēja izmantot otru privatizāciju, arī pateicoties Valsts palīdzībai, un ar Franču izdevniecību attīstības asociācijas (FIAA) starpniecību. SIPS nobeigumā atgādina CELF izmantotās priekšrocības, pateicoties tai uzticēto "sabiedrisko programmu vadībai", kā arī virkni citu priekšrocību, kas saistītas ar privilēģētām attiecībām, kuras šis uzņēmums uztur ar valsts varas iestādēm.
- (75) Van Ginnekens arī izklāsta problemātiku attiecībā uz iespējamo vienošanos starp CELF un izdevējiem, pie kam daļa no pēdējiem ir CELF biedri⁽²⁴⁾. Viņš ieilst pret statusu "acīmredzami netaisnīgs", kurā ir izkropļota vairumtirgotāju eksportētāju pārstāvētā privātā iniciatīva.
- (76) Franču grāmatu eksportētājsabiedrība *Hexalivre*⁽²⁵⁾ ar tās prezidentu Van Ginnekeni arī piedalās kā grāmatnīca, kuras klientūra sastāv no ārzemēs izveidotiem "institucionālajiem". Savā 1996. gada 23. decembra paziņojumā tā norāda, ka CELF, kura aicinājums ir apgādāt ārzemēs izveidotās grāmatnīcas, nevajadzētu iesaistīties savās aktivitātēs. *Hexalivre* apstiprina, ka aplūkojamās subsīdijas dod peļņu "privātai sabiedrībai, kuru atbalsta administrācija un kura iespēju robežās tiecas uz monopolstāvokli".
- (77) 1997. gada 7. janvāra paziņojumā Fenujs (*Monsieur Fenouil*) bijušajam CELF kooperatoram, izdevēju un grāmattirgotāju un eksportētāju uzņēmumam *Lavuaazjē Tec et Doc*, kas specializējies zinātnisku un tehnisku grāmatu izdošanā, neapstrīd palīdzības pamatojumu, kas piešķirta CELF, sākot ar 1980. gadu un atgādina par "bezierumu atbalstu līdz 1994. gadam"⁽²⁶⁾. Toties viņš apstrīd CELF darbības daudzveidību⁽²⁷⁾, kas finansēta, pateicoties strīdīgajām subsīdijām. Viņš arī norāda, ka 50 % no viņa uzņēmumā apstrādātajiem pasūtījumiem ir nelieli pasūtījumi, kas mazāki par 500 Francijas frankiem. Nobeigumā Fenujs "aicina uz normālas eksportēšanas konkurences noteikumu atjaunošanu, kas notiktu tieši ar palīdzības atcelšanu, kas nav balstīta uz sabiedrisko dienestu patiesu misiju vai neapstrīdamu kultūras mērķi, ko nevar sasniegt ar parastajiem līdzekļiem".
- (78) Rošefuko (*Monsieur Rochefoucauld*) piedalās 1997. gada 2. janvāra paziņojumā "*Aux amateurs de Livres international*". Viņš apstrīd un nožēlo, ka CELF apkalpo ārzemju bibliotēkas un/vai institucionālos klientus, saņemot subsīdijas cita tirgus vajadzību apmierināšanai. Viņš vēlētos, lai CELF samazina savu pārdošanu atsevišķiem ārzemju grāmatnīcu īpašniekiem, neskarot pārējo klientūru. Viņš uzskata, ka atldzinošā subsīdija ļāva CELF saviem klientiem piešķirt trīs procentu punktu papildus atlaidēm. Šim kooperatīvam "palīdzība ir liekulība", jo viņš "brīnās, kā palīdzība var veidot vairāk nekā 60 % no aplūkojamo pasūtījumu summas". Viņš secina, ka palīdzība kalpo CELF tirdznieciskās darbības attīstībai. Rošefuko (*Monsieur Rochefoucauld*) uzskata, ka palīdzībai jābūt sadalītai "starp attiecīgajām grāmatnīcām proporcionāli to darījumu skaitam uz trešām valstīm" un ka, izņemot ārzemēs izveidotās grāmatnīcas, CELF jāaizliedz apgādāt citus klientus.

B. IEINTERESĒTO TREŠĀS PUSES DALĪBNIKU VIEDOKLIS

⁽²⁰⁾ Skatīt 1. piezīmi.

⁽²¹⁾ Jāatzīmē, ka divus no trešiem dalībniekiem izpirka CELF, jo arī Nan Ginnekens (*Van Ginnekens*) 1996. gadā iesaistījās *Hexalivre* vārdā.

⁽²²⁾ Sens vairāku CELF uzņēmumu tirdzniecības pārstāvis, kura attiecības ar CELF "slikti beigsies". Viņu izpirka CELF.

⁽²³⁾ Atsauce uz 1996./1997. gadu.

⁽²⁴⁾ Informācijai: Komisija atklāja, ka CELF ir apmēram simts kooperatoru, laikā, kad tirgu veido vairāki tūkstoši izdevēju.

⁽²⁵⁾ *Hexalivre* 1998. gadā izpirka viena CELF filiāle, kuru pašu vēlāk izpirka CELF.

⁽²⁶⁾ Treknrakstu un pasvītrojumu pievienojusi Komisija.

⁽²⁷⁾ Pēc *Tec un Doc* CELF būtu jābeidz sava darbība eksportēšanas Komisijā, un tam nevajadzētu piedalīties zinātnisko grāmatu eksporta nozarē.

- (81) Nacionālā grāmatu importētāju un eksportētāju arodbiedrība (NGIEA) savā 1996. gada 31. decembra paziņojumā vērs uzmanību uz to, ka SIPS apgalvojumi attiecībā uz CELF netika atzīti par pietiekoši ticamiem, lai tā sākuma periodā ņemtos pie savas tiesiskās darbības. Tomēr NGIEA apstrīd faktu, ka, sākot ar 1996. gadu, CELF varēja iejaukties “nozārēs, kurās jau sākumā bija paredzēts, ka tas neiejauksies”⁽²⁸⁾, un uzskata, ka tas attīstīja savu darbību, pateicoties saņemtajām kompensējošām subsīdijām, kuras NGIEA uzskata par pārāk lielām.
- (82) Savā 1997. gada 6. janvāra paziņojumā SIPS līdzīgi norādīja, ka “... pat pieņemot, ka jēdzienam “nelieli pasūtījumi” ir komerciāla nozīme, ļoti ātri atklātos, ka CELF nav ierobežots ar šo šķietami neizdevīgo darbības veidu”.
- (83) CELF, kas piedalās kā trešās puses dalībnieks, apstrīd prasītāja atsauces un uzrāda vairākas izdevēju vēstules, kurās izteikta viņu apmierinātība ar tā pakalpojumiem.
- (84) Savā 1997. gada 6. janvāra paziņojumā SIPS līdzīgi norādīja, ka “... pat pieņemot, ka jēdzienam “nelieli pasūtījumi” ir komerciāla nozīme, ļoti ātri atklātos, ka CELF nav ierobežots ar šo šķietami neizdevīgo darbības veidu”.
- (85) CELF, kas piedalās kā trešās puses dalībnieks, apstrīd prasītāja atsauces un uzrāda vairākas izdevēju vēstules, kurās izteikta viņu apmierinātība ar tā pakalpojumiem.
- (86) Francijas varas institūcijas norāda, ka šajos apstākļos CELF tika pārveidots par anonīmu kooperatīvu akciju kapitāla sabiedrību. Tās kapitāls no 80 500 Francijas frankiem palielinājās līdz 1 280 500 Francijas frankiem. Pusi privatizācijas veica akcionāri un pusi — valsts finansēta asociācija ADEF⁽³⁰⁾. ADEF sašķēlās 1994. gadā, un tās akcijas par velti nodeva CELF kooperatoram NIA.
- (87) Francija norāda, ka CELF līdz šai dienai paliek anonīma kooperatīva sabiedrība, kas darbojas uz savu līdzekļu pamata. Tā precizē, ka runa ir par struktūru, kas vienmēr atvērta visiem un kuras izveidošanai akcionāram netika izvirzīti nekādi tautības nosacījumi, vienīgais saistošais pienākums bija “darbība, kas attiecas uz kādu no franču grāmatu eksportēšanas operācijām”. Tādējādi franču valodas grāmatu izdevēji citā dalībvalstī var piedalīties kooperatīvā un gūt no tā peļņu⁽³¹⁾.

IV. FRANCIJAS VARAS INSTITŪCIJU KOMENTĀRI

- (84) Francijas varas institūcijas norāda, ka nelielu grāmatu pasūtījumu apstrādi ilgstoši nodrošināja sabiedrības Hachette un Messageries du livre. Šiem uzņēmumiem piemita izplatītāju loma uz daudzu izdevniecību, kurām trūka piemērota nelielu pasūtījumu tūlītējas izplatīšanas struktūra un/vai kuras nevēlējās to attīstīt, rēķina.
- (85) CELF, kas apvieno dažādus izdevniecības pasaules darbiniekus, tika izveidots 1977. gadā, sākumā kā mainīga kapitāla kooperatīva sabiedrība, lai uz laiku novērstu eksportēšanas brokeru tirgū konstatētās nepilnības, turklāt brīdī, kad Hachette un Messageries du livre izdevīguma trūkuma dēļ⁽²⁹⁾ bija nolēmušas pārtraukt savu brokera darbību. CELF sākuma kapitāls 50 000 Francijas franki vēlāk tika palielināts līdz 80 500 Francijas frankiem. Kopš 1979. gada CELF sastapās ar nopietnām, bet sagaidāmām finansiālām grūtībām, tā kā divi uzņēmumi, kuri iepriekš vadīja darbību, pamatoti deva priekšroku tirgus pamešanai, jo uzskatīja to par neizdevīgu. Profesionālā apvienība, izdevēji, Nacionālā izdevēju arodbiedrība (NIA) un valsts varas iestādes uzskatīja, ka, lai būtu iespējams nodrošināt veiksmīgu franču valodas grāmatu izplatīšanu ārzemēs, CELF darbība jāuztur jebkurā lietu stāvoklī. Tā kā neviens cits privāts uzņēmums nevēlējās nodrošināt pakalpojumus, 1980. gadā tika nolemts pārveidot un privatizēt CELF.
- (86) Šo statūtu 3. pantā minēts, ka CELF mērķis ir “Tieši apstrādāt ārzemju un aizjūras teritoriju un departamentu pasūtījumus⁽³²⁾ grāmatām, brošūrām un jebkuru sakaru atbalstam un plašākā nozīmē — veikt jebkuras operācijas, kuru mērķis ir tieši attīstīt franču kultūras izplatīšanos visā pasaulē ar iepriekš minēto atbalstu palīdzību. Šajā nolūkā kooperatīvs veiks jebkuras rūpnieciskās, komerciālās vai finansiālās, kustamā vai nekustamā īpašuma operācijas sociālā mērķa realizēšanai. Ņemot vērā kooperatīva īpašo mērķi, neviena fiziska vai juridiska persona nevarēs kļūt vai palikt par akcionāru, ja tā neveiks kādu no iepriekš minētajām eksportēšanas darbībām”.
- (87) Francijas varas institūcijas precizē, ka uz 2002. gada 6. novembri CELF ir 76 akcionāri kooperatori, kuri galvenokārt, bet ne obligāti, ir izdevēji. Katram akcionāram kopsapulcē ir viena vienīga balsis, lai kāda arī nebūtu tā dalības summa. Tās precizē, ka sabiedrības starpprofesionālā forma bijusi ķīla atklājumam, rūpēm par kolektīva interesēm un sekmīgai piešķirto subsīdiju vadībai.

⁽²⁸⁾ Pēc SNIEL datiem nelieli pasūtījumi veido 6 % no CELF darbības, kas liecina, ka “94 % no savas darbības CELF izvērsis nozarēs, kurās sākumā tā līdzdalība netika plānota”.

⁽²⁹⁾ To apstiprina 1980. gada 18. jūlija Nacionālās izdevniecības arodbiedrības vēstule, ko iesniedzis prasītājs.

⁽³⁰⁾ Šī asociācija apvienoja zināmu izdevēju skaitu, kuru darbības virzieni bija franču grāmatu attīstība ārzemēs un izdevēju eksportētāju ieguldījumu atbalsts. Šī asociācija baudīja valsts atbalstu ar Kultūras ministrijas Grāmatu un lasīšanas direkcijas starpniecību.

⁽³¹⁾ Pašlaik tikai viens ārzemju uzņēmums ir CELF loceklis. Runa ir par Editeur Casterman, kura rezidence ir Beļģijā un par Francijas filiāli Flammarion, kas ir tā pati filiāle Italien Rizzoli.

⁽³²⁾ Pirms kopsapulces debatēm 1994. gada 29. jūnijā, CELF statūti viennozīmīgi atsaucās uz nelieliem pasūtījumiem. Tur tika norādīts (vēlāk statūtu II pants), ka “Kooperatīva mērķis ir pārdot tieši vai atvieglot nelielu pasūtījumu apstrādi uz ārzemēm un aizjūras teritorijām un departamentiem...”.

- (90) Galvenie grāmatu izplatīšanas dalībnieki ir šādi:
- izdevēji, kas “ražo” grāmatas;
 - izplatītāji, kas ir vai nav iekļauti grāmatu apgādos, kas nodrošina grāmatu komerciālā noieta veicināšanu mazumtirgotājiem vai atsevišķiem institucionāliem vairumtirdzniecības patērētājiem;
 - izplatītāji, kas ir vai nav iekļauti grāmatu apgādos, kas nodrošina izdevēju izplatīšanas loģistiku; viņi saņem pasūtījumus no grāmatnīcām, atsevišķiem vairumtirdzniecības patērētājiem vai dažādiem starpniekiem un kas savus krājumus nodrošina pie izdevējiem;
 - vairumtirgotāji, kuri ne vienmēr iesaistās sadales ķēdē un kuri ir vidutāji starp izplatītājiem un mazumtirgotājiem vai atsevišķiem vairumtirdzniecības patērētājiem;
 - brokeri, kuri sadarbojas tikai ar mazumtirgotājiem un ne ar gala patērētājiem.
- (91) Francija precizē, ka aplūkojamās grāmatnīcas turpmāk jāpieskaita tirgus dalībniekiem un ka tās jāuzskata par eksportēšanas brokeru iespējamiem konkurentiem. Tomēr tā nespēj sniegt datus par to tirgus daļu, ko aizņem jaunpieņacēji⁽³³⁾.
- (92) Francijas varas institūcijas paskaidro, ka tirgū iesaistīto operatoru daudzveidībai jāatļauj grāmatu izplatīšana un veicināšana jebkurai publikai, lai kāda principā arī nebūtu tās ģeogrāfiskā lokalizācija, jo “nelielu pasūtījumu programma” uz laiku novērsusi sarežģītā grāmatu izplatīšanas mehānisma nepilnības.
- (93) Francijas varas institūcijas sniedza dažas ziņas par franču valodas grāmatu eksportēšanas kopējo tirgu. Tās ilustrē CELF komerciālo politiku, kas saskaņā ar tā statūtiem un saistībām, kuras pieņemtas attiecībā uz Francijas varas iestādēm, dod priekšroku zonām, kurās izdevēji reti sastopami.
- (94) Tādējādi 1. tabulā redzams, ka CELF ir mazaktīvs zonās, kurās izdevēji ir ļoti aktīvi un otrādi — CELF ir ļoti aktīvs zonās, kurās izdevēji ir reti sastopami.

1. tabula

Frankofona zonas izdošanas salīdzinošais ģeogrāfiskais sadalījums, izteikts ar attiecību apgrozījums/CELF tirgus daļa franču valodas grāmatu eksporta kopējā tirgū			
SKARTIE REĢIONI	Izdošana	CELF	CELF daļa
Eiropas Kopiena	38,2 %	20,23 %	0,97 %
Ziemeļamerika	17,4 %	6,03 %	0,64 %
Ne Kopienas Eiropa	16 %	1,11 %	0,13 %
FAD(DOM) FAT(TOM)	8,4 %	0,87 %	0,19 %
Āzija	3,7 %	19,9 %	9,95 %
Franciski runājošā Āfrika	5,5 %	11,58 %	3,85 %
Magriba	4,4 %	28,43 %	11,84 %
Tuvie un Vidējie Austrumi	2,3 %	1,09 %	0,87 %
Austrumeiropa	2 %	2,21 %	2,03 %
Latīņamerika	1,5 %	7,6 %	9 %
Antiļas	0,32 %	0,7 %	4,27 %
Franciski nerunājošā Āfrika	0,16 %	0,21 %	2,47 %
	100 %	100 %	

⁽³³⁾ Šī tirgus muitas statistikā nav.

- (95) Francijas varas iestādes pasvīturo, ka “nelielu pasūtījumu programma” nebija iecerēta kā specifiska palīdzība CELF, bet kā atbalsta režīms franču valodas grāmatu izplatīšanai, kurā var izmantot citus operatorus, kas atbilst tam pašam pasūtījumu tipam.
- (96) Tās paskaidro, ka 1980. gadā notikušo CELF strukturālo pārveidošanu pavadīja lēmums par palīdzības piešķiršanu “nelielu pasūtījumu programmai”. Tās apgalvo, ka CELF bija vienīgais plaša profila operators aplūkojamo subsīdiju saņemšanai ⁽³⁴⁾, jo neviens cits operators, izņemot SIPS, divpadsmit gadus pēc programmas īstenošanas tās nebija pieprasījis, neskatoties uz to, ka profesionālajai apvienībai programma bija zināma.
- (97) Francija neapstrīd, ka Kultūras ministrija 1991. gadā atteica palīdzības piešķiršanu SIPS ⁽³⁵⁾, jo šis uzņēmums nepildīja atklātuma noteikumus, kādus izvirzīja iepriekš minētās palīdzības saņemšanai un atteicās pakļauties tās saņemšanai piemītošajiem ierobežojumiem. Bez tam Francija atgādina, ka Kultūras ministrija 1996. gadā tuvinājās SIPS nolūkā piedāvāt iepriekš minēto palīdzību, bet SIPS to atteica.
- (98) Francijas varas institūcijas uzsver, ka viens no franču kultūras politikas mērķiem ir nodrošināt franču valodas grāmatu izplatīšanu visā pasaulē. Šis mērķis jāsaprot kā valsts dienestu misijas izveidošana. Tādēļ Francijas varas institūcijas uzskata, ka Komisijai jāanalizē aplūkojamie pasākumi, balstoties uz līguma 86. panta 2. punkta nosacījumiem.
- (99) Francija atgādina, ka CELF tika radīts un vēlāk dotēts ar strīdīgajām subsīdijām brīdī, kad šīs darbības ekonomiskie dalībnieki bija nolēmuši tirgu pamest. Neīstenojot strīdīgos pasākumus, franču grāmatu izplatīšana mazu grāmatnīcu vajadzībām, kuras bieži izveidotas tālās zonās, kur pieprasījums apgrozījuma un apjoma ziņā ir mazsvarīgs, acīmredzot bijusi neizdevīgā stāvoklī.
- (100) Tādējādi Francijas varas institūcijas nolēma īstenot strīdīgo programmu, lai būtu iespējams izpildīt visus pasūtījumus, ieskaitot neizdevīgu franču valodas grāmatu pasūtījumus ar tādiem pašiem nosacījumiem kā svarīgāku pasūtījumu gadījumā.
- (101) Francija uzsver, ka Kultūras ministrija sniedza “savu palīdzību CELF valsts dienestu operatīviem uzdevumiem, kas saistīti ar nelieliem pasūtījumiem” un ka CELF rezultātā bija iesaistīts reālā valsts dienestu misijā.
- (102) To pamatojuma atbalstam Francijas varas institūcijas iesniedza Komisijai vairākus tekstus:
- a) 1982. gada 10. maija dekrēts Nr. 82-394 par īpašas uzmanības pievēršanu Kultūras ministrijas lomai “*franču kultūras un franču mākslas prestižam pasaules kultūru brīvā dialogā*”;
- b) 1993. gada 16. aprīļa dekrēts Nr. 93-797 par Kultūras un Frankofonijas ministra pilnvarām, kas nolemj, ka “*Kultūras un frankofonijas ministrs ... ar citiem ieinteresētajiem ministriem īsteno valsts vadītās darbības franču un frankofonijas kultūras prestiža nodrošināšanai pasaulē*”;
- c) uz iepriekš minētajiem dekrētiem balstītie lēmumi par Grāmatu un lasīšanas direkcijas organizēšanu, no kuriem pēdējais datēts 1996. gadā, precīzē Kultūras ministrijas uzdevumus grāmatu eksportēšanas nozarē.
- (103) Francijas varas institūcijas norāda, ka uz šo tekstu pamata Grāmatu un lasīšanas direkcija noslēdza ikgadējās vienošanās ar partneriem, kuriem uzdots īstenot darbības, kas izriet no valdības kultūras politikas. Šīs vienošanās nosaka sadarbības mērķus starp ministriju un organizācijām, kuras tā subsidē kā pušu atbilstošos pienākumus.
- (104) Francijas varas institūcijas izskaidro, ka Kultūras ministrija kopā ar CELF ⁽³⁶⁾ katru gadu noslēdz vienošanos, kura tai uzdod valsts dienestu misijas veikšanu, kas nozīmē “*cieņīt jebkuru frankofona darba pasūtījumu no ārzemju grāmatnīcām, lai kāda arī nebūtu tā summa*”.
- (105) Francijas varas institūcijas turklāt parāda, ka SIPS un CELF nav konkurenti maza apjoma pasūtījumos, lai kāds arī nebūtu attiecīgā tirgus ierobežojums.
- (106) Tās atrod SIPS pretrunu, kas, apgalvojot, ka strādā ar tādiem pašiem klientiem kā CELF un ka ar visiem klientiem tas strādā vienādi, “*lai kāda arī nebūtu viņu pasūtījumu summa*”, pasūtījumiem, kas mazāki par desmit eksemplāriem, piemēro par pieciem procentiem mazāku atlaidi.
- (107) Tās uzskata, ka šī jūtāmā “sodišana”, ko SIPS piemēro neliela apjoma pasūtījumiem, kuri mazāki par desmit eksemplāriem, ir pierādījums tam, ka nelieli pasūtījumi neveido SIPS privilīģēto mērķi, atšķirībā no pasūtījumiem, kuri tai ļauj realizēt liela mēroga ekonomiju, tādiem, kurus veic institucionālie klienti, kas ir SIPS privilīģētas apkalpošanas objekts.

⁽³⁴⁾ Tādi uzņēmumi kā *Sarvedit* franciski runājošai Āfrikai no 1988. gada līdz 1993. gadam un *Ecoles des loisirs* 1995. gadā Vidusjūras baseinā varēja izmantot tādus pašus pabalstus specializētos sektoros.

⁽³⁵⁾ Pasūtījumu tur bija veicis tikai viens uzņēmums.

⁽³⁶⁾ Līdz 2001. gadam, jo, sākot ar 2002. gadu, palīdzību atcēla.

- (108) Komerciālās stratēģijas galveno atšķirību nosaka tieši vidējais grāmatu skaits uz pasūtījuma zvanu un faktūrrēķinu, kas SIPS nešaubīgi ir lielāks nekā CELF.
- (109) Francijas varas institūcijas norāda, ka CELF apmaiņā pret tam piešķirto palīdzību pat tad, ja tā netiek kompensēta tāpat kā "nelielu pasūtījumu programmas" palīdzība, jāpiedāvā savai klientūrai ļoti plašs un daudzveidīgs izdevēju piedāvājums apstākļos, kad Kultūras ministrijas politiskais mērķis ir pēc iespējas plašāka franču valodas grāmatu izplatīšana. Tās atzīmē, ka simtiem izdevēju, kas ir CELF klienti, patiesi ir ļoti sīki izdevēji, mazpazīstamas apvienības vai dažādas organizācijas⁽³⁷⁾, kuru izdevniecības darbība neizraisa svarīgākus un izdevīgus pasūtījumus. Piedāvājot šo izdevēju paplašināto sarakstu, CELF sekmē dažādību. Šī iemesla dēļ grāmatu krājumi jāpapildina ar ievērojamu piegādātāju skaitu par summām, kuras bieži ir ļoti mazas, kas spiež kontrolēt arī ļoti liela skaita mazu rēķinu izdevējus bez kompensējošas palīdzības, lai kāda tā arī nebūtu.
- (110) Mazu rēķinu izdevēji ekonomiski ir mazāk izdevīgi, jo, pretēji lieliem izdevējiem, tie nepiešķir sevišķi interesantus noteikumus. No savas puses SIPS ievēro komerciālo politiku, kas piešķir privilēģijas plašāk pazīstamiem izdevējiem, kuri spējīgi veikt ievērojamus pasūtījumus. Francijas varas institūcijas tādējādi parāda, ka jāfiksē atšķirību starp "maziem rēķiniem" un "maziem pasūtījumiem". Jēdziens "mazi pasūtījumi", protams, atbilst strīdīgajā "programmā" dotajai kvalifikācijai, tomēr tā nepietiekoši atspoguļo jēdzienu "mazu rēķinu klienti", kuri veido "mazu rēķinu piegādātājus".
- (111) Subsīdiju piešķiršana, protams, balstās uz papildu izmaksām, kuras veido nelieli pasūtījumi, bet palīdzību saņemošais operators arī ir pakļauts pienākumiem, kuri, patiesību sakot, "netiek kompensēti".
- (112) Francijas varas institūcijas norāda, ka kompensācijas palīdzība CELF tika piešķirta, lai kompensētu nelielo pasūtījumu radīto papildu slodzi, kuras sliekšni 500 Francijas franku apmērā noteica empīriski. Šis sliekšnis radīja precedentu, kas neparedz, ka katram pasūtījumam, kura vērtība atrodas starp 0 un 500 Francijas frankiem, jāatrodas tieši uz izdevīguma sliekšņa. Daži 500 Francijas franku vērti pasūtījumi var izrādīties izdevīgi, kamēr citi tādi nav. Viss ir atkarīgs no pasūtījuma grāmatu un nosaukumu skaita, no grāmatu veida, no izdarītā pasūtījuma kvalitātes, no tā, vai klients izmanto COFACE garantiju vai nē, kā arī no samaksas līdzekļiem un termiņiem.
- (113) Francijas varas institūcijas precīzē, ka pārliecinoši pierādījās tas, ka tirgus niša no 0 līdz 500 Francijas frankiem ir pilnīgi neizdevīga un to nevar aizpildīt operators, kas ņēmis vērā tikai dažus ekonomiskos kritērijus. Šo pēdējo argumentu tās izskaidro, vadoties no izdevumu analīzes, kas balstās uz 1994. atskaites gadu.
- (114) Balstoties uz 2.a un 2.b tabulu, Francijas varas institūcijas precīzē, ka CELF pēdējo gadu laikā un īpaši kopš tā atbrīvošanas no finansiālajām saistībām 1996./1997. gadā, nonāca līdz savas darbības dažādošanai, tieši attīstot izdevīgu klientūru, ko veido lielu rēķinu grāmatnīcas un tādi institucionālie klienti kā bibliotēkas, universitātes vai arī kultūras centri. Tajā pašā laikā novēroja "nelielu pasūtījumu" darījumu skaita samazināšanos, kā arī klientu skaita samazināšanos. Paralēli konstatēja globāla CELF darījumu skaita palielināšanos. Šajos apstākļos Francijas varas institūcijas apgalvo, ka CELF darbības sašaurināšanās iemesls ir nelielu pasūtījumu apstrāde.

CELF darījumu skaita sastāvs

I. 2.a tabula — Vācijas piemērs

VĀCIJA			
3,4 % no CELF apgrozījuma atbilst 27,2 % aktīvo klientu mazajiem rēķiniem			
	1999	2000	2001
Apgrozījums (CA)	2 331 713 FRF	2 548 430 FRF	2 906 533 FRF
Klientu skaits	593	561	444
CA < 5 000 FRF	480	462	344
CA < 10 000 FRF	47	35	38
CA + 100 000 FRF	0	2	4

⁽³⁷⁾ Piemēram: baroka ansamblis *Limoge, Sainte Madeleine* klosteris.

II. 2.b tabula — Eiropas Kopiena

Eiropas Kopienas klientu rēķini			
	1999	2000	2001
Apgrozījums (CA)	15 253 754 FRF	14 241 785 FRF	14 436 006 FRF
Aktīvo klientu skaits	1 567	1 440	1 249
CA < 5 000 FRF	1 059	950	782
CA < 10 000 FRF	162	154	139
CA + 100 000 FRF	19	15	18

V. KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

- (115) CELF un SIPS ir divi Francijā izveidoti uzņēmumi, kas tieši veic franču grāmatu eksportēšanas brokeru darbību⁽³⁸⁾. Šajā darbībā ietilpst franču valodas grāmatu izplatīšana⁽³⁹⁾, lai apmierinātu sīku mazumtirgotāju pasūtījumus (mazas grāmatnīcas vai tādas institūcijās kā bibliotēkas vai universitātes) franciski gandrīz nerunājošās valstīs un zonās. Tādās franciski runājošās zonās kā Beļģija, Kanāda un arī Šveice grāmatu izplatīšanu nodrošina paši izdevēji vai ar izplatīšanas tīklu starpniecību, tā kā tirgus apjoms ir pietiekami svarīgs, lai uzņēmumi ieguldītu izveidotajos izplatīšanas tīklos. Šis pakalpojumu veids ļauj nodrošināt optimāla grāmatu skaita izplatīšanu.
- (116) SIPS un Francijas varas institūcijas vienojušās, lai paskaidrotu, ka brokeris individuāli ķeras pie mazsvarīgu pasūtījumu pārgrupēšanas, kuru apstrāde izdevējiem un tradicionāliem izplatītājiem būtu pārāk dārga. Šis pakalpojums ļauj klientiem, vai tie būtu grāmatnīcu īpašnieki vai dibinātāji, izvairīties no vēršanās pie daudziem piegādātājiem.
- (117) Pasūtījumi tika paralēli adresēti izdevējiem un/vai izplatītājiem, kuriem tādējādi ir tikai viens piegādes punkts — brokeris. Pateicoties šim pakalpojumu veidam, viņi panāk arī laika un naudas ekonomiju, izvairoties uzturēt sakarus ar ģeogrāfiski izkaisītu, lielu klientu skaitu.
- (118) Tātad eksportēšanas brokeri ir galvenie pakalpojumu sniedzēji grāmatu eksportēšanas ķēdē uz valstīm, kurās pieprasījums ir neregulārs, fragmentārs un/vai maza apjoma. Atgriešanās pie eksportēšanas brokeru pakalpojumiem tādējādi bieži ir vienīgā iespēja pircējam (runa nekad nav par gala klientu) nodot un saņemt savus pasūtījumus franciski nerunājošā valstī. Brokera pakalpojums ļauj samazināt ar katru pasūtījumu saistītās nemainīgās cenas.
- (119) Šajā gadījumā ir zīmīgi, ka Francijas varas institūcijas īstenoja strīdīgo "nelielu pasūtījumu programmu", lai eksportēšanas brokeru tirgū atbalsētu nelielus pasūtījumus, kuri ir mazāki vai vienādi ar 500 Francijas frankiem un kurus uzskata par neizdevīgiem. Tomēr jāpārbauda, vai šī nedeklarētā programma, kuras vienīgais izmantotājs bija CELF, ir saderīga ar līgumu.
- A. LĪGUMA 87. PANTA NOSACĪJUMU PIEMĒROJAMĪBA
1. APLŪKOJAMIE PASĀKUMI KĀ PALĪDZĪBA LĪGUMA 87. PANTA 1. PUNKTA INTERPRETĀCIJĀ
- (120) Līguma 87. panta 1. punktā nolemts, ka "palīdzība, ko piešķirusi valsts vai kas nākusi no valsts avotiem, lai kādā formā tā arī nebūtu, kas izkropļo vai draud izkropļot konkurenci, atbalstot atsevišķus uzņēmumus vai atsevišķas ražotnes, nav savienojamas ar kopējo tirgu tādā mērā, lai tās ietekmētu sakarus starp dalībvalstīm, izņemot šajā līgumā paredzētās atkāpšanās".
- (121) Aplūkotais pasākums sagādā priekšrocības CELF, jo runa ir par subsīdiju, kas paredzēta nelielu pasūtījumu cenas samazināšanai. Starp citu, šo faktu Francijas varas institūcijas nekad nav apstrīdējušas.
- (122) To finansē no budžeta līdzekļiem, kurus apsaimnieko Kultūras ministrijas Grāmatu un lasīšanas direkcija, tātad no valsts līdzekļiem.
- (123) Tas paredzēts grāmatu brokeriem un to izmanto vienīgi CELF. Tātad tā ir selektīva.
- (124) Kas attiecas uz sakaru izmantošanu dalībvalstīs un pasākuma radīto konkurences izkropļošanu, Komisija ņēma vērā turpmāko.

⁽³⁸⁾ CELF ir franču valodas grāmatu ekskluzīvs brokeris, kas apstrādā grāmatas arī citās valodās, kāds nav SIPS.

⁽³⁹⁾ Pretēji SIPS, CELF darbība galvenokārt vērsta uz eksportu.

- (125) Palīdzību piešķir franču brokeriem, kas eksportē franču valodas grāmatas galvenokārt uz franciski nerunājošām valstīm. Iepriekš minētie franču brokeri vismaz potenciāli konkurē ar pārējiem frankofona grāmatu eksportēšanas brokeriem, kas izvietojušies citās Kopienas franciski runājošās valstīs (galvenokārt Beļģijā un Luksemburgā). Tomēr jāpiemin, ka, ņemot vērā ievērojamo atšķirību, kāda pastāv starp franču valodas grāmatu apjomu, kuras no Francijas eksportē uz franciski nerunājošām valstīm, no vienas puses, un Beļģiju un Luksemburgu, no otras puses, konkurences izkropļojumi, kurus rada palīdzība tirgus apstākļos, ir ļoti ierobežoti.
- (126) Palīdzība var izraisīt arī konkurences izkropļojumus un iespaidot sakarus, kuru sekas atsaucas uz citām CELF aktivitātēm. Tomēr šķiet, ka to izplatība uz ārzemēm ir ierobežota, un CELF interneta adrese⁽⁴⁰⁾ skaidri parāda, ka CELF nepārdod preces ne Francijā, ne privātpersonām. Aplūkojamo palīdzību piešķir CELF "nelielu pasūtījumu programmai", kas nozīmē, ka jānodrošina, lai būtu iespējams apkalpot, jebkurus pasūtījumus, kas nāk no ārzemju grāmatnīcām, kuras atrodas franciski nerunājošās teritorijās, lai kāda arī nebūtu to summa. Komisija atzīmē, ka strīdīgais mehānisms var būt izdevīgs pircējiem un franču valodas grāmatu izdevējiem, jo pirmie varētu izmantot pieņemamas cenas un otro pārdošana būtu atvieglota. Tomēr tāda sakaru izmantošana ir ārkārtīgi netieša un visa summa ļoti ierobežota, ņemot vērā ļoti vājo aizstājamību, kāda pastāv starp grāmatām franču valodā un citās valodās.
- (127) Šajos apstākļos CELF piešķirtā palīdzība līguma 87. panta 1. punkta interpretācijā nozīmē valsts palīdzību, jo tā atbilst četriem nosacījumiem, kas ir neatdalāmi no palīdzības jēdziena. Tomēr jāatzīmē, ka pasākuma radītā ietekme uz sakariem un konkurences izkropļošanu ir ļoti vāja.
- (128) Turklāt jāatzīmē, ka saskaņā ar līguma 88. panta 3. punktu, dalībvalstīm piemērotā laikā jāinformē Komisija par projektiem, ar kuriem tās cenšas ieviest palīdzību.
- (129) Taču Francijas valdība nav darījusi zināmu ne aplūkojamo programmu, ne arī palīdzību CELF labā nelielu pasūtījumu apstrādei pirms ķeršanās pie tās piešķiršanas. Tātad palīdzība piešķirta nelikumīgi.
- (130) Turklāt, tā kā Tiesa daļēji anulēja Komisijas 1993. gada 18. maija lēmumu, vēlāk Lēmumu 1999/133/EK, kas apstiprina CELF piešķirto palīdzību, CELF piešķirtā palīdzība nelielu pasūtījumu apstrādei paliek nelikumīga.
- (131) Pašlaik jāpārbauda, vai 87. panta 2. un 3. punktā paredzētā atkāpšanās šajā gadījumā ir piemērojama tādā veidā, lai aplūkojamās pasākumus varētu atbrīvot no vispārējā aizlieguma, kas paredzēts iepriekš minētā panta 1. punktā.
2. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS NO LĪGUMA 87. PANTA 2. UN 3. PUNKTA NOSACĪJUMU VIEDOKĻA
- (132) Komisija atzīmē, ka līguma 87. panta 2. punktā paredzētās atkāpšanās šajā gadījumā nav piemērojamas, jo aplūkojamie pasākumi acīmredzami netiecas uz to mērķu sasniegšanu. Palīdzība neatbilst arī noteikumiem, kurus nosaka līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētā atkāpšanās, jo, izmantojot iepriekš minēto nosacījumu, to nenosaka reģionu attīstības veicināšanai. Atkāpšanās, kas paredzēta 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā par Eiropas kopējām interesēm svarīgu projektu realizēšanas sekmēšanu, šajā gadījumā arī nav piemērojama, jo aplūkojamā pasākuma mērķis nav veicināt šāda veida projektus. Tā kā palīdzības mērķis nav arī novērst nopietnu Francijas ekonomikas satricinājumu, atkāpšanās, kas paredzēta 87. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā, šajā gadījumā nav piemērojama. Nevar atsaukties uz 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu par piedalīšanos atsevišķu darbības veidu un atsevišķu ekonomisko reģionu attīstībā, jo palīdzība netiecas uz reģionālu vai tālejošu mērķu sasniegšanu un Komisija uzskata, ka šajā gadījumā šo nosacījumu no nozares viedokļa nevar piemērot.
- (133) Toties līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunkts precizē, ka: "palīdzību, kas paredzēta, lai veicinātu kultūras un tās mantojuma saglabāšanu, ja tā pretēji kopējām interesēm nepasliktina sakaru un konkurences noteikumus Kopienā, var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu [...]".
- (134) Viennozīmīgi, ka aplūkojamās palīdzības kultūras mērķis, kuru sākumā atzinis prasītājs⁽⁴¹⁾ un kuru kopš tā laika savā 1993. gada 18. maija lēmumā pieņēmusi Komisija, vēlāk savā 1995. gada 18. septembra dekrētā apstiprinājusi Tiesa, vēlreiz apstiprināts ar Lēmumu 1999/133/EK, un šis kultūras mērķis nav apstrīdēts ar 2002. gada 28. februāra Tiesas dekrētu.
- (135) Šo mērķi skaidri apliecinājusi Francijas valdība, kas vēlējās īstenot voluntāru politiku, lai sekmētu franču valodas grāmatu izplatīšanu visā pasaulē. Šī vēlēšanās izriet no virziena, kas arvien vairāk tiecas aizsargāt un veicināt kultūras dažādību starptautiskā līmenī.

⁽⁴⁰⁾ www.celf.fr

⁽⁴¹⁾ SIPS Padomes 1992. gada 7. septembra vēstule Komisijai.

- (136) Komisija jau izskaidrojās par šo tēmu savā ziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei “uz starptautisku aparātu kultūras dažādībā”⁽⁴²⁾. Tā uzskata, ka kultūras dažādība ir kļuvusi par galveno tematu starptautisko un reģionālo organizāciju starptautiskajās debatēs, kas atbilst sabiedrības un valdību pieaugošajām rūpēm gan par kultūras savdabīguma aizsargāšanu, gan arī par iedzīvotāju kopīgo mantojumu.
- (137) Kultūras dažādības aizsardzība un veicināšana ir viens no Eiropas modeļa pamatprincipiem. Tie ir ierakstīti līguma 151. panta 1. punktā, kurā pausts: “Kopiena sekmē dalībvalstu kultūru uzplaukumu, ievērojot viņu nacionālo un reģionālo dažādību, izvirzot redzamā vietā kopējo kultūras mantojumu”, vai arī 151. panta 4. punktā, kurā nolemts, ka “Kopiena rēķinās ar kultūras aspektiem to darbībā, ievērojot pārējos līguma nosacījumus, ar mērķi ievērot un veicināt šo kultūru dažādību”.
- (138) Līgums prasa no Kopienas un to veidojošām dalībvalstīm kultūras dažādību veicināšanu to starptautiskajās attiecībās uz ilgstošas attīstības balstītās pasaules kārtības sekmēšanu, mierīgu līdzās pastāvēšanu un dialogu starp kultūrām. Francijas varas institūcijas, veicinot un finansējot atbalstot franču valodas grāmatu izplatīšanu, īsteno kultūras politiku, kas atbilst līgumā noteiktajiem mērķiem.
- (139) Šajos apstākļos komisija uzskata, ka palīdzība, ko Francijas varas institūcijas piešķirušas CELF ar mērķi nodrošināt franču valodas grāmatu izplatīšanu, lai kāda arī nebūtu pasūtījuma summa, saskaņā ar līgumu tiecas uz kultūras mērķa sasniegšanu.
3. APLŪKOJAMĀS PALĪDZĪBAS SADERĪBA AR KOPIENAS LIKUMDOŠANU
- (140) Saskaņā ar līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu palīdzība, kas paredzēta kultūras un tās mantojuma veicināšanai, var būt saderīga ar kopējo tirgu, kad tā nepasliktina sakaru un konkurences nosacījumus pretēji kopējām interesēm.
- a) **Komisijas iepriekšējās piezīmes par trešās puses dalībnieku viedokli**
- (141) Komisija atzīmē, ka trešās puses dalībnieki, kuri parādījušies lēmuma par procedūras atklāšanu publikācijas rezultātā, izņemot SIPS un CELF, neiepazīstina ar sevi ar kā eksportēšanas brokeriem, bet kā ar specializētiem pakalpojumu sniedzējiem “vairumtirgotājiem”. Šķiet, ka neviens no trešās puses dalībniekiem Kultūras ministrijai palīdzību nav pieprasījis.
- (142) Saskaņā ar vairākiem trešās puses dalībnieku viedokļiem šķiet, ka Francijas varas institūciju ieviesto atbalsta mehānismu vismaz sākumā neapšaubīja profesionāļi, kuri lika sevi manīt.
- (143) Komisija varēja arī konstatēt, ka prasītājs, tāpat kā trešās puses dalībnieki, neko nezināja par palīdzību, ar kuru CELF dotēja kopš 1980. gada. Tomēr tikai 1991. gadā⁽⁴³⁾ SIPS lūdza, lai Kultūras ministrija arī tai piešķir aplūkojamo palīdzību, taču Komisija lietā iesaistījās tikai pēc vairākiem mēnešiem 1992. gada martā.
- (144) Komisija atzīmē, ka trešās puses dalībnieku viedokļi attiecībā uz CELF⁽⁴⁴⁾ darbības dažādošanas politiku galvenokārt ir kritiski. CELF tiek pārņemts, ka tas laika gaitā ar izdevēju līdzdalību, kuri tam piešķir atlaižu priekšrocības, ienācis ne tajos tirgos, kuriem tas sākumā tika izveidots, proti — nelielu pasūtījumu tirgiem.
- (145) No sniegtajām faktiem izriet, ka izveidošanas brīdī CELF apkalpoja vienīgi grāmatnīcas. Tikai vēlāk, deviņdesmitajos gados, tas sāka pētīt citu klientūru. Tomēr nekas neliecina, ka CELF darbības dažādošanu finansēja, pateicoties strīdīgajām subsīdijām; gluži otrādi, to mērķis bija kompensēt tikai nelielo pasūtījumu radītās papildu izmaksas, kā tas pierādīts 198. un turpmākajās preambulās.
- (146) Atsevišķi trešās puses dalībnieki, kuri ar sevi iepazīstina kā ar eksportētājiem vairumtirgotājiem vai arī eksportētājiem grāmatnīcu īpašniekiem uzsver, ka pasūtījuma apmierināšanai palīdzība ir lieka, tomēr atbilstošos elementus vajadzētu radīt ar šo atsauču atbalstu.
- (147) Atsevišķas trešās puses dalībnieki apgalvoja, ka CELF izmanto priekšrocības, kas izriet no izredzētām attiecībām, kuras šis uzņēmums uztur ar dažām tādām valsts organizācijām kā “Francijas apgāds” (“France édition”). **Hexalivre** īpaši kritizēja “Francijas apgāda” attieksmi, kas CELF piešķir izredzētu režīmu, dodot pieeju savam standam starptautiskos gadatirgos, ko tas atteica **Hexalivre**.
- (148) Kā parāda Francijas varas institūciju sniegtie fakti, Komisija varēja atzīmēt, ka CELF, kas ir “Francijas apgāda” loceklis, par vietas izīrēšanu “Francijas apgāda” stendā maksāja tikpat cik par “Francijas apgādā” pasūtītajiem katalogiem. Jebkurā gadījumā, kā to atzīmēja Francijas varas institūcijas, šo attiecību tips nekādā ziņā neskar valsts varas iestādes.

⁽⁴²⁾ Gala COM (2003) 520.

⁽⁴³⁾ SIPS vēstules 1991. gada 22. maijā un 4. jūnijā.

⁽⁴⁴⁾ Skatīt 81. preambulu.

(149) Tomēr šie elementi, kas 1996. gada 30. jūlijā netika iekļauti procedūras atklāšanas lēmumā, neskar “nelielu pasūtījumu” problemātiku. Komisija šīs procedūras laikā neizteiks savu viedokli par šo jautājumu.

(150) Francijas varas institūcijas saskata arī sev adresētus pārmetumus par CELF atbalstīšanu ar sabiedrisko pasūtījumu palīdzību. Šis atsaucis īpaši attiecas uz atbalstu, kas piešķirts programmas “jaunumi” īstenošanai, kuru kontrolē Ārlietu ministrija un uz lomu, kāda piemīt pasūtījumiem, kurus veikuši ar šo ministriju un ar Kooperācijas ministriju saistītās asociācijas, tādas kā *Franču domas izplatīšanas asociācija (FDIA)* un *Izglītības un kultūras attīstības asociācija Āfrikā un Madagaskarā (IKAAAM)*.

(151) Šie fakti, kas 1996. gada 30. jūlijā netika iekļauti procedūras sākšanas lēmumā, neskar “nelielu pasūtījumu” problēmas. Komisija šīs programmas laikā neizteiks savu viedokli par šo jautājumu.

(152) SIPS denonsē “sarežģīto palīdzības kompleksu, ko izmanto ne tikai SIPS, bet arī dažādās organizācijās, kuras, tāpat kā SIPS, apvieno izdevējus un sabiedriskas institūcijas vislielākajā atklātības trūkumā” tāpat kā kultūras politiku, ko īsteno valsts varas iestādes vispār.

(153) Savu argumentu atbalstam SIPS uzrāda valsts audita komisijas 1996. gada novembra ziņojumu. Komisija atzīmē, ka šis ziņojums galvenokārt satur vispārēja rakstura kritiku par veidu, kādā Francijā tika piešķirta palīdzība kultūrai. Tas nesatur nevienu faktu par palīdzību, kas nelielu pasūtījumu apstrādei piešķirta CELF. CELF pieminēts tikai sakarībā, kas attiecas uz programmu “Page à Page” un operāciju “programma plus”, programmām, kuras Tiesa ar savu 1995. gada 18. septembra dekrētu ⁽⁴⁵⁾ atzinis par likumīgām.

(154) Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka valsts audita komisijas ziņojuma secinājumi šajā procedūrā neatspoguļo tās novērtējumu. Jebkurā gadījumā, vispārēja rakstura kritika, ko SIPS formulējusi attiecībā uz Francijas nostāju jautājumā par palīdzību kultūrai, 1996. gada 30. jūlija procedūras sākšanas lēmumā par “Nelielu pasūtījumu programmu” netika iekļauta. Komisija šīs programmas laikā neizteiks savu viedokli par šo jautājumu.

b) *Atbilde uz atbilstošajām SIPS formulētajām atsaucēm*

(155) Palīdzības izpētes procedūras pirmās fāzes laikā SIPS izvirzīja dažus atsevišķus jautājumus attiecībā uz CELF

privatizāciju un priekšrocībām, kuras tas izmantoja, pateicoties “sabiedrisko programmu vadībai”. SIPS apstrīd arī veselu virkni atsevišķu priekšrocību, kas saistītas ar privileģētajām attiecībām, kādas CELF uzturējis valsts varas iestādēm.

CELF privatizācija 1980. gadā

(156) Jāatzīmē, ka 1980. gadā CELF kapitāls no 80 500 Francijas frankiem pieauga līdz 1 280 500 Francijas frankiem. Operāciju 50 % apjomā daļēji finansēja ADEF un 50 % apjomā daļēji — CELF akcionāri (privātie).

(157) ADEF galvenais mērķis, kas apvienoja zināmu izdevēju skaitu, bija veicināt franču grāmatu klātbūtni ārzemēs un atbalstīt izdevēju un eksportētāju realizētās investīcijas. Asociācija izmantoja iemaksas sociālajā budžetā, kuras tai piešķīra Kultūras ministrija.

(158) Pēc dokumentācijas analīzes, kurai to pakļāva Francijas varas institūcijas, Komisija secināja, ka strīdīgā kapitāla pieaugumu neveidoja valsts palīdzība, bet tas bija vienkāršs dalības atskaitījums. Tas nav ne apstrīdēts, ne apstrīdams, ka privātie investori ir piedalījušies uzņēmuma izveidošanā tā pašreizējā izskatā. Kultūras ministrija nav iejaukusies CELF un asociācijas ADEF kapitālā, asociācijas, kuru, protams, daļēji finansē valsts, bet kura tomēr darbojas kā privātais ieguldītājs tirgus ekonomikā. ADEF paraksts pilnīgi atbilst Komisijas ziņojuma 3. punkta 2. apakšpunkta trešajai defisei par EK sabiedriskās piedalīšanās līguma 92. un 93. panta piemērošanu ⁽⁴⁶⁾. Saskaņā ar līguma 87. panta 1. punktu šajos apstākļos operācija nesaturēja valsts palīdzības elementus.

(159) Turklāt šī privatizācija jau bija notikusi pirms vairāk nekā desmit gadiem, kad 1992. gadā 20. martā SPIS Komisijai iesniedza ziņojumu, un Komisija savā 1992. gada 2. aprīļa vēstulē lūdza informāciju Francijas varas institūcijām. Tā rezultātā un saskaņā ar Padomes 1999. gada 22. marta Regulas Nr. 659/1999/EK ⁽⁴⁷⁾ 15. panta nosacījumiem, kas satur EK līguma 93. panta piemērošanas modalitātes, vajadzības gadījumā Komisija nevar pieprasīt kapitāla pieauguma kompensēšanu pat tad, ja runa ir par valsts palīdzību.

CELF privatizācija 1993. gadā ar ADEF starpniecību

(160) SIPS neatbalsta arī palīdzību, kas CELF piešķirta 1993. gadā, nododot ADEF akcijas NIA, kas ir CELF kooperators.

⁽⁴⁵⁾ Skatīt 10. preambulu.

⁽⁴⁶⁾ Eiropas Kopienų biļetens, 9-1984.

⁽⁴⁷⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

- (161) Savās 2003. gada 5. decembra piezīmēs SIPS pievērsa Komisijas uzmanību tam, ka tai saskaņā ar grāmatveidības ierakstiem, kurus tā iesniedza audiences laikā 2001. gada 4. jūlijā, vajadzēja izteikt savu viedokli par palīdzību, kas 1993. gada jūnijā tika piešķirta CELF ADEF likvidēšanas laikā.
- (162) Komisija atzīmē, ka 1996. gada 30. jūlijā šis punkts netika iekļauts procedūras sākšanas lēmumā. Komisija šīs procedūras laikā neizteiks savu viedokli par šo jautājumu.
- CELF priekšrocības, kas saistītas ar “sabiedrisko programmu vadību”**
- (163) SIPS paskaidro, ka CELF varēja saglabāt savu līdzdalību tirgū un turpināt piešķirt klientūrai tādas pašas atlaides pēc “nelielo pasūtījumu programmas” atcelšanas, jo tas turpina saņemt dažādas sabiedriskās subsīdijas ar tādu programmu starpniecību kā “Austrumeiropā”, kas pārņēma šo darbību no “Page à Page” programmas, vai arī “Programma plus”, šīs programmas tiek dotētas no nemainīga pieauguma fonda.
- (164) Jāatgādina, ka iepriekš minētās programmas, kuras Komisija jau atbalstīja ar savu 1993. gada 18. maija lēmumu, savā 1995. gada 18. septembra dekrētā ⁽⁴⁸⁾ atzinusi arī Tiesa.
- (165) No tā izriet, ka 1986. gada 30. jūlijā šie aspekti netika paziņoti procedūras sākšanas lēmumā. Komisija šīs procedūras laikā neizteiks savu viedokli par šo jautājumu.
- c) **Palīdzība nelieliem uzņēmumiem, kas, pretēji kopējām interesēm, nepasliktina sakarus un konkurenci Kopienā**
- i) *Mehānisms, kas paredzēts privāto uzņēmumu pamestās darbības veicināšanai*
- (166) “Nelielo pasūtījumu programmu” 1980. gadā izstrādāja Kultūras ministrija brīdī, kad profesionālā apvienība (*Groupe Hachette* un *Messageries du livre*) vēlējās pamest eksportēšanas brokeru tirgu. Strīdīgais mehānisms tika izveidots, lai iedrošinātu privātos uzņēmumus iesaistīties tirgū, kas dotu iespēju apmierināt visus franču valodas grāmatu pasūtījumus, kas nāk no grāmatnīcām, kuras atrodas franciski nerunājošās zonās.
- (167) Saskaņā ar dažu procedūrā iesaistījušos trešo pušu dalībnieku viedokli Komisija, pirmkārt, konstatē, ka “nelielo pasūtījumu programmu”, kas bija saistīta ar CELF izveidošanu tā pašreizējā izskatā, pazina profesionāļi, kuri to vismaz sākumā uzņēma labi ⁽⁴⁹⁾ vai vismaz to neapšaubīja, neprasot no tās peļņu.
- (168) No savas puses SIPS atbalsta, ka “nelielo pasūtījumu programma” paredzēta vienīgi CELF. 1991. gada Kultūras ministrijas atteikums SIPS apstiprina šo faktu. Tajā pašā laikā SIPS neapstrīd, ka palīdzības piešķiršanas lūguma atteikums bija pamatots ar tās atteikumu pakļauties atklātuma noteikumiem, ko pieprasa iepriekš minētās palīdzības izmantošana.
- (169) Turklāt 1996. gadā, atbildot uz Komisijas 1993. gada 18. maija lēmuma anulēšanu, Kultūras ministrija, norūpējusies par procedūras beigšanu termiņā, atgādina SIPS, ka palīdzības režīms nelieliem pasūtījumiem nebija rezervēts CELF. 1996. gada 3. septembra vēstulē Kultūras ministrija piedāvāja SIPS pārrunas, lai noteiktu, vai tā ir spējīga pie tiem pašiem atklātuma noteikumiem sniegt tādus pašus pakalpojumus, kādus sniedz CELF.
- (170) Sarunu laikā, kas notika 1996. gada 26. septembrī, SIPS vadītāji no tiem piedāvātā priekšlikuma atteicās. Viņi lika Kultūras ministrijai saprast, ka tie atsakās izmantot programmu, kuras saderību ar Kopienas likumdošanu Komisija varētu apšaubīt.
- (171) Kā pierādījumus SIPS uzrādīja Politisko zinātņu nacionālā fonda ziņojumu, kas galvenokārt kritizē Francijas varas institūciju izdarīto izvēli neizsniegt subsīdijas tieši grāmatnīcu īpašniekiem. Saistībā ar šo Komisija atgādina, ka nacionālajām varas institūcijām pastāv iespēja brīvi izvēlēties to subsīdiju veidu, kāds tām šķiet vispiemērotākais to nosprausto mērķu īstenošanai, ar noteikumu ievērot attiecīgo Kopienas likumdošanu. Jebkurā gadījumā Komisija atzīmē iesniegtā dokumenta atbilstības trūkumu, un, starp citu, atzīmē, ka tās redaktori kritiski raugās uz savu novērtējumu ⁽⁵⁰⁾.
- (172) SIPS atzīst, ka palīdzība bijusi nelietderīga. Šajā sakarībā Komisija uzsver, ka palīdzības izmantotāji bija spiesti apstrādāt visus pasūtījumus, kas mazāki par 500 Francijas frankiem. Tas garantē franču valodas grāmatu nonākšanu visās grāmatnīcās, ieskaitot vismazākās tālās valstis, pat pieņemot, ka tām vajadzīgas tikai dažas grāmatas, kuras, starp citu, publicējuši dažādi izdevēji. To negarantēja SIPS, kā tas jau bija norādīts un SIPS arī neapgādā visas valstis.
- (173) Saskaņā ar iepriekš minētajiem faktiem, Komisija konstatēja, ka “nelielu pasūtījumu programma”, sākot no tā brīža, kad tā pieņēma nosacījumus par palīdzības piešķiršanu, bija pieejama jebkuram uzņēmumam, kas to bija pasūtījis. Tā arī atzīmē, ka SIPS, sākot ar 1996. gadu, skaidri lika noprast, ka tā nevēlas izmantot palīdzību. Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka strīdīgā palīdzība nebija diskriminējoša un ka tā bija nepieciešama Francijas varas institūciju mērķu sasniegšanai.

⁽⁴⁸⁾ Skatīt 10. preambulu.

⁽⁴⁹⁾ Vismaz līdz 1991. gadam. Skatīt 79. un turpmākās preambulas.

⁽⁵⁰⁾ SIPS iesniegtās atskaites 163. lpp.

- (174) Komisija uzskata, ka, pat pieņemot, ka strīdīgo palīdzību līdz 1996. gadam var uzskatīt par rezervētu vienīgi CELF, Francijas varas institūcijām jānovērtē, kādi būtu vispiemērotākie un lietderīgākie pasākumi, lai vislabāk sasniegtu iecerēto mērķi tā, lai palīdzība neizietu ārpus šī mērķa realizēšanai nepieciešamajām darbībām, kā tas tiks pierādīts turpmāk.
- ii) *Komisijas pārbaude, kas balstīta uz Francijas varas institūciju un prasītāja iesniegtajiem datiem*
- Francū valodas grāmatu eksporta tirgus komisijas nauda
- (175) CELF un SIPS eksportēšanas brokeru darbībā izplata grāmatas franciski nerunājošās valstīs un teritorijās. Tādās franciski runājošās valstīs kā Beļģija, Kanāda un Šveice, vietējo tirgu, pateicoties to filiālēm vai to pārstāvjiem, nodrošina lielie izdevēji.
- (176) Eksportēšanas brokeru darbībai tirgos, kuri veido svarīgāko franču valodas grāmatu noietu jau pieminētajās trijās valstīs, piemīt mazsvarīga lomu.
- (177) Viennozīmīgi, ka CELF tika izveidots septiņdesmito gadu beigās, lai uz laiku novērstu tirgus nepilnības, kuru neizdevīguma dēļ bija pametuši profesionāļi, un ka strīdīgās palīdzības mērķis bija atbalstīt acīmredzami neizdevīgu brokeru darbības lauku.
- (178) Komisija savā lēmumā 1999/133/EK noteica tirgu, uz kura pamata tā pētīja strīdīgās palīdzības iespaidu, uzskatot to par franču valodas grāmatu eksportēšanas tirgu "vispār". Tiesa, sekojot SIPS argumentācijai, sankcionēja šo analīzi un uzskatīja, ka Komisija savā novērtējumā pielaidusi acīmredzamu kļūdu par to, ka franču valodas grāmatu eksportēšana un franču valodas grāmatu eksportēšanas brokeru darbība neveido savstarpēji aizstājamus, bet gan atsevišķus tirgus⁽⁵¹⁾, pie kam otrs ir pakļauts pirmajam.
- (179) Neapšaubot Tiesas novērtējumu, Komisija atzīmē, ka dokumenti, kurus lietas izpētes gaitā izstrādājusi gan SIPS, gan nacionālās varas institūcijas, pierāda, ka franču valodas grāmatu izplatīšanas mehānismi ārzemēs ir ļoti dažādi⁽⁵²⁾, viens otru papildinoši un bieži savstarpēji aizstājami, pie kam eksportēšanas komisijas nauda veido vienu no daudzajām pastāvošajām sistēmām.
- (180) Komisija atzīmē, ka SIPS un Francijas varas institūcijas šķiet vienojušās atzīt, ka ne vienmēr ir viegli novilkt stingras robežas starp dažādiem tirgiem atsevišķā grāmatu izplatīšanas sektorā.
- (181) Savās pēdējās piezīmēs SIPS norāda, kas vēl, izņemot pašu SIPS un CELF, piedalās aplūkojamajā plaša profila brokeru tirgū. Pārējie privātie uzņēmumi, kuras SIPS reizēm definē kā brokerus, reizēm kā grāmatu eksporta tirgotājus⁽⁵³⁾, pārdod preces tieši gala patērētājiem un abiem plaša profila brokeriem veido vērā ņemamu konkurenci.
- (182) Francijas varas institūcijas daļēji piekrīt SIPS analīzei, tomēr precizējot, ka grāmatu eksporta tirgotāji, uz kuriem atsauca prasītājs, ir specializējušies brokeri. Tās potenciālo konkurentu sarakstam pievieno zināmu grāmatnīcu skaitu, kas šad tad apkalpo ārzemju grāmatnīcu īpašnieku pasūtījumus. Francija precizē, ka iekļautās grāmatnīcas turpmāk jāpieskaita plaša profila brokeru konkurentiem, ko Komisija uzskata par būtisku, pat ja precīzi dati par šo segmentu, kas parādījis jauno tehnoloģiju izmantošanas rezultātā, apjoma izteiksmē vēl nav pieejami.
- (183) Jāatzīmē, ka SIPS Komisijai iesniedza dažus datus, lai ilustrētu "dominējošo stāvokli", kādu aplūkojamā pakārtotajā tirgū ieņem CELF⁽⁵⁴⁾.
- (184) Komisija, kā tas jau atgādināts 29. preambulā, šajā lēmumā neizsaka savu viedokli par SIPS sūdzību, kas balstīta uz līguma 81. un 82. pantu, jo šis jautājums ir atsevišķa pētījuma objekts. Saistībā ar šo jāprecizē, ka 2003. gada 7. augustā Komisija nosūtīja SIPS vēstuli, kurā tā iepazīstina ar savu iepriekšējo nodomu noraidīt sūdzību.
- (185) Tomēr Komisija, nepieņemot galīgo nostāju, kuru tā būs spiesta aizgūt no cita lietas pavērsiena, atgādina, ka CELF, kas ir starpprofesiju sabiedrība, tika izveidota, lai novērstu profesionālo apvienību neizmantošanu tirgus nepilnības, to neapstrīd arī trešās puses dalībnieku viedoklis. Izbrīnu nerada arī tas, ka šī uzņēmuma aizņemtā tirgus daļa ir ļoti svarīga.

⁽⁵¹⁾ Vairākos savos rakstiskajos komentāros SIPS atsauca uz palīdzību grāmatu eksportēšanā.

⁽⁵²⁾ Skatīt 90. preambulu.

⁽⁵³⁾ 1992. gada 7. septembra un 2002. gada 9. decembra vēstules attiecībā uz "starptautisko grāmatu cieniņiem".

⁽⁵⁴⁾ CELF apstrādāja no 86,60 % kopējā tirgus 1992. gadā līdz 92,75 % kopējā tirgus 2001. gadā, kas liecina par to, ka palīdzība neietekmē CELF stāvokli, tā kā tam piešķirtā palīdzība nemainīgi samazinājās, sākot ar 1996./1997. gadu.

- (186) Komisija uzskata, ka CELF stāvoklis aplūkojamā tirgū tomēr nav tieši saistīts ar piešķirto palīdzību. Komisijai, runājot par līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu, vienīgi jācenšas pārbaudīt palīdzības brokeru tirgū sadarbība ar eksportēšanu.
- Jēdziena “nelieli pasūtījumi” atbilstība eksportēšanas komisijas naudai
- (187) Grāmatu eksportēšanas komisijas nauda nozīmē mazsvarīgāku pasūtījumu veicināšanu. Septiņdesmito gadu beigās šo tirgu kā nepietiekami izdevīgu pameta izdevēji un tradicionālie izplatītāji. Jebkurā gadījumā eksportēšanas komisijas nauda attiecas uz nelieliem pasūtījumiem.
- (188) SIPS un Francijas varas institūcijas vienojās par aplūkojamā pabalsta definīciju. Viņu domas atšķiras, kad runa ir par to, lai eksportēšanas komisijas naudas tirgū noteiktu “mazāk svarīgus” pasūtījumus (piemēram, afrikāņu grāmatnīcas lētas grāmatas pasūtījumu), kuri veido tādas papildu izmaksas, ka nav izdevīgi.
- (189) Kultūras ministrija fiksējusi subsidējamo “nelielo pasūtījumu” summu, sākot ar 500 Francijas frankiem ((76,22 euro) robežu. Francijas varas institūcijas vienmēr precizējušas, ka daži pasūtījumi, kuru summa ir mazāka par 500 Francijas frankiem, var būt izdevīgi, kamēr citi, kuri lielāki par šo summu, tādi var nebūt. Mērķis bija atrast ekonomiski pieņemamu metodi, lai operatori gribētu uzņemties atbildību par neizdevīguma dēļ novārtā atstātiem pasūtījumiem.
- (190) Komisija lūdza prasītāju un Francijas varas institūcijas izskaidroties par darbības izdevīguma problemātiku. Šajā nolūkā Komisija tiem īpaši lūdza izskatīt dažādus uzdevumus, kuri jāveic, lai izpildītu pasūtījumu tā, lai vajadzības gadījumā būtu iespējams noteikt, ka tas var būt saistīts ar papildu izmaksu kompensēšanu.
- (191) Francijas varas institūcijas un SIPS pilnīgi vienojušies attiecībā uz pasūtījuma apstrādes procesu, kuru SIPS aprakstījis III pielikumā un kuru Francijas varas institūcijas nav apstrīdējušas.
- (192) To atšķirības skar galvenokārt izdevīguma jautājumu, kas saistīts ar izmaksām. Lai kādi tie nebūtu, visi SIPS pasūtījumi ir izdevīgi. Francijas varas institūcijām daži pasūtījumi acīmredzot tādi nešķiet, kas arī pamato piešķirto palīdzību.
- (193) Saistībā ar šo Komisija atzīmē dažus SIPS apgalvojumus, kuri vienlaikus lasīti, var likties pretrunīgi. Tādi ir šie apgalvojumi: “*interesantākie klienti ir tie, kuriem ir liels pasūtījumu apjoms*” un “*kopumā nelielus pasūtījumus apstrādāt ir izdevīgāk nekā svarīgākus pasūtījumus*”.
- (194) Komisija novēroja, ka SIPS un CELF sistemātiski nepievērsās vienam un tam pašam klientūras tipam. SIPS vairāk interesējās par institucionālo klientūru, kamēr CELF drīzāk par privilēģētu grāmatnīcu īpašnieku klientūru. SIPS šo pēdējo punktu apstrīd. Tomēr tā nevēlējās Komisijai iesniegt tās pieprasītos precizējumus attiecībā uz klientūras topoloģiju. Savos rakstiskajos komentāros prasītājs vienkārši uzsvēra, ka tās klientu skaits starp 1991. un 2002. gadu bija 1 308 un, ka tā apkalpoja tā paša tipa klientus ko CELF.
- (195) Lai pārbaudītu pretrunīgo komentāru patiesumu, Komisija, balstoties no SIPS, kā arī Francijas varas institūciju sniegtajiem datiem, izveidoja šādas salīdzinošās tabulas 3A, 3B un 3C:

3.a tabula

(dati sniegti euro)

1999	SIPS	CELF nelieli pasūtījumi	CELF bez nelielajiem pasūtījumiem	CELF kopējā summa
Apgrozījums	818 297	329 204	10 027 299	10 358 503
Rēķinu skaits	2 187	9 688	13 210	22 898
Pasūtījumu zvanu skaits	27 470/27 978	21 978	263 080	285 058
Grāmatu skaits	88 163	26 996	575 593	602 589

(dati sniegti euro)

1999	SIPS	CELF nelielie pasūtījumi	CELF bez nelielajiem pasūtījumiem	CELF kopējā summa
Klientu skaits ⁽⁵⁵⁾	nav iesniegts	2 171	718	2 889
Vidējais pasūtījumu zvanu skaits uz rēķinu	13,07	2,26	20	12
Vidējais grāmatu skaits uz vienu pasūtījumu zvanu	3,21	1,22	2	2
Vidējais eksemplāru skaits uz rēķinu	40,84	2,79	44	28
Pārdotā eksemplāra vidējā cena	9,09	12,19	17	17
Pasūtījumu zvanu vidējā summa	29,17	14,98	38	38
Klienta rēķina vidējā summa	nav iesniegts	151,84	13 968	3 585

3.b tabula

2000	SIPS	CELF nelielie pasūtījumi	CELF bez nelielajiem pasūtījumiem	CELF kopējā summa
Apgrozījums	1 021 831	301 604,53	11 151 915	11 480 519
Rēķinu skaits	2 069	8 763	12 565	21 448
Pasūtījumu zvanu skaits	29 006	20 387	258 124	278 511
Grāmatu skaits	102 229	25 229	586 643	610 872
Klientu skaits	nav iesniegts	2	631	2 638
Vidējais pasūtījumu zvanu skaits uz rēķinu	14,97	2,32	20	13
Vidējais grāmatu skaits uz vienu pasūtījumu zvanu	3,52	1,24	2	2
Vidējais eksemplāru skaits uz rēķinu	52,75	2,87	46	28
Pārdotā eksemplāra vidējā cena	9,87	11,95	19	19
Pasūtījumu zvanu vidējā summa	29,17	14,79	43	41
Klienta rēķina vidējā summa	nav iesniegts	150,28	17 684	4 344

3.c tabula

2001	SIPS	CELF nelielie pasūtījumi	CELF bez nelielajiem pasūtījumiem	CELF kopējā summa
Apgrozījums	905 077	275 068	12 817 252	13 092 330
Rēķinu skaits	2 137	7 702	12 195	19 897
Pasūtījumu zvanu skaits	23 990	17 681	256 019	273 700
Grāmatu skaits	105 518	21 853	590 278	512 129
Klientu skaits	nav iesniegts	1 659	835	2 494

⁽⁵⁵⁾ Komisija izsaka nožēlu par to, ka SIPS nevēlējās sniegt datus par klientu skaitu un klienta rēķina vidējo summu.

2001	SIPS	CELF nelielie pasūtījumi	CELF bez nelielajiem pasūtījumiem	CELF kopējā summa
Vidējais pasūtījumu zvanu skaits uz rēķinu	11,23	2,30	21	14
Vidējais grāmatu skaits uz vienu pasūtījumu zvanu	4,27	1,24	2	2
Vidējais eksemplāru skaits uz rēķinu	47,97	2,84	48	31
Pārdotā eksemplāra vidējā cena	8,66	12,59	22	21
Pasūtījumu zvanu vidējā summa	37,73	15,56	50	48
Klienta rēķina vidējā summa	nav iesniegts	165,80	15 360	5 250

(196) Komisija konstatē, ka 3.A, 3.B un 3.C tabulā atspoguļotie dati parāda, ka, ja CELF pārdod vidējo grāmatu skaitu uz rēķinu, izņemot tos, kurus tā uzskata par “nelieliem pasūtījumiem”, salīdzināmu ar SIPS (44 pret 41 1999. gadā, 46 pret 53 2000. gadā un 48 pret 48 2001. gadā), tas attiecas arī uz lielu skaitu īpaši mazu pasūtījumu (vidēji mazāku par trīs grāmatām un vidējo summu aptuveni 35 euro): 9 688 pasūtījumi 1999. gadā, 8 763 2000. gadā un 7 702 2001. gadā. No tā izriet, ka kopumā (kolonna “CELF kopējā summa”) CELF grāmatu skaits uz pasūtījumu ir nepārprotami mazāks nekā SIPS: 28 pret 41 1999. gadā, 28 pret 53 2000. gadā un 31 pret 48 2001. gadā.

(197) No iepriekš teiktā izriet, ka CELF darbību raksturo sevišķi liels skaits ļoti mazu pasūtījumu (vidēji mazāk par trīs grāmatām un par apmēram 35 euro), kas to nepārprotami atšķir no SIPS un kas varēja pamatot aplūkojamās palīdzības piešķiršanu.

Palīdzību veidojošo elementu pārbaude: ar “nelielu pasūtījumu programmu” saistītās papildu izmaksas

(198) Konstatējusi “nelielu pasūtījumu” kritērija kā atsaucēs elementa atbilstību palīdzības piešķiršanas pamatošanai,

Komisija ķērās pie analītiskās uzskaites datu analīzes, kurus iesniegušas Francijas varas institūcijas. Šie grāmatvedības dati pamato CELF papildu izmaksas “nelielu pasūtījumu” segmentā. Francijas varas institūciju Komisijai iesniegtie fakti attiecas uz 1994. gadu, kura laikā CELF no Kultūras ministrijas saņēma 2 000 000 Francijas franku (oriģinālā Francijas franku vietā ir “miljonu Francijas franku”, tātad rupja kļūda; tulkotāja piezīme) (304 900 euro) subsīdiju.

(199) Komisijas pārbaude attiecas uz analītiskās uzskaites datiem, kas balstās uz nelielu pasūtījumu summām, kuras ir mazākas par 500 Francijas frankiem. Komisija pieņēma zināšanai paskaidrojumus, kurus iesniedza Francijas varas institūcijas, kuri norāda, ka sliekšnis 500 Francijas franku apmērā, kas ieviests “nelielu pasūtījumu” definēšanai, noteikts empīriski⁽⁵⁶⁾.

(200) Francijas varas institūcijas piedāvāja pierādījumu tam, ka nelielu pasūtījumu apstrāde rada acīmredzamas papildu izmaksas. Tās izskaidro šo pēdējo pierādījumu attiecībā uz izmaksu analīzi, kura pamatojas uz 4. tabulu 1994. atskaites gadam:

Pasūtījumu tips	Nelielie pasūtījumi	Citi	Kopā
Apgrozījums (*)	2 419 006	48 148 971	50 102 869
Rēķinu skaits	9 725	10 947	20 672
Grāmatu skaits	24 933	442 740	467 673

(*) Francijas frankos.

(201) Kā plašāk aprakstīts III pielikumā, pasūtījuma apstrādei nepieciešama vairāku uzdevumu izpilde:

a) pieteikuma saņemšana no grāmatnīcas īpašnieka;

b) pasūtījuma kodēšana;

c) pasūtījuma ievadīšana;

d) pasūtījuma nosūtīšana izdevējam;

e) grāmatu saņemšana;

f) fiziskas vietas — “nodalījuma” — piešķiršana katram klientam pasūtīto grāmatu uzglabāšanai;

g) iesaiņošana.

⁽⁵⁶⁾ Skatīt 112. un 113. preambulu.

- (202) Uzskaites analītiska pieeja ļauj iereģistrēt iepriekš minēto operāciju kopumu. Viens 100 Francijas franku rēķins prasa tikpat daudz darba kā viens 10 000 Francijas franku rēķins.
- (203) Francijas varas institūciju paskaidrojumi ļāva Komisijai novērtēt izdevumus un tos piesaistīt dažādiem uzdevumiem, kuri saistīti ar pasūtījuma apstrādi. Pasūtījuma izdevīgums ir tieši atkarīgs no attiecīgo grāmatu tipa un skaita, pieteikuma informācijas precizitātes, kā arī pasūtījuma izpildes grūtībām — 20 % no CELF pasūtījumiem un 4,5 % no SIPS pasūtījumiem var uzskatīt par “grūti” izpildāmiem⁽⁵⁷⁾. Turklāt pasūtījumi, kuru vērtība mazāka par 500 Francijas frankiem, 67 % gadījumos attiecas uz amatnieciska tipa izdevniecības namiem⁽⁵⁸⁾. Tādējādi nelielu pasūtījumu apstrāde nozīmē liela skaita mazu rēķinu izveidošanu.
- (204) Nelielu pasūtījumu izmaksas būs augstākas, lai kāda arī nebūtu pasūtījuma summa, jo operatoram, kas tos apstrādā, karam no tiem neizbēgami jāatkārto vienas un tās pašas fiziskās darbības. Uzņēmums, kas apstrādā daudzus nelielus pasūtījumus, būs spiests īstenot organizāciju, kura spējīga tikt galā ar apstrādes procesa dažādu posmu skaita palielināšanos, un papildu izmaksām, kuras tā rada.
- (205) Francijas varas institūcijas paskaidro, ka katram operāciju tipam tika izmantots savs koeficients. Šajā nolūkā ņēma vērā dažādas darbības, kuras īstenoja pie katras IV pielikumā aprakstītās operācijas.
- (206) Pamatojoties uz Francijas iesniegto informāciju, Komisija var secināt, ka 1994. gadā nelielu pasūtījumu apstrādes izmaksas pieaugušas līdz 4 446 706 Francijas frankiem. Pasūtījumu, kas mazāki par 500 Francijas frankiem, apgrozījums bija 2 419 006 Francijas franki. Šajā pašā gadā palīdzība pieaugusi līdz 2 000 000 Francijas frankiem. No tā izriet ekspluatācijas rādītāja summa – 27 700 Francijas franki.

Apgrozījums	2 419 006 FRF
Subsīdijas	2 000 000 FRF
<hr/>	
Kopējie ieņēmumi	4 419 006 FRF
Apstrādes izmaksas	– 4 446 706 FRF
<hr/>	
Ekspluatācijas rādītājs	– 27 700 FRF

- (207) Tādējādi Komisija secina, ka 2 000 000 Francijas franku palīdzība ir nepietiekama nelielu pasūtījumu apstrādes izmaksu kompensēšanai.

⁽⁵⁷⁾ Procenti, ko Francijas varas institūcijas iesniegušas par CELF un SIPS par sevi.

⁽⁵⁸⁾ Lieli grāmatu nami nodrošina svarīgākus pasūtījumus; tie bieži izmanto grāmatu izplatīšanu “plašai publikai”, ko galvenokārt pārdod lielā vairumā.

- (208) Lai pārbaudītu 1994. gada atskaitē iesniegto datu atbilstību, Komisija Francijas varas institūcijām lūdza papildu informāciju par CELF nelielu pasūtījumu apstrādes darbību citos periodos. Dokumenti un paskaidrojumi, ko Francija nodeva citai izmantošanai, parāda, ka nelielu pasūtījumu struktūra (apgrozījums salīdzinājumā ar nelielu pasūtījumu skaitu, pasūtīto grāmatu skaits, uz to attiešos rēķinu skaits, klientu skaits, pasūtījumu zvanu skaits utt.) katru gadu paliek nemainīga. Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka 1994. gada datus pamatoti var izmantot kā atskaiti Komisijas vērtējumam.
- (209) Komisija varēja arī pārbaudīt, ka, saskaņā ar tai iesniegtajiem līgumiem jebkura iespējamā pārpalikuma summa bija atskaitīta no nākošā gada palīdzības summas. Tādējādi palīdzība, pretēji SIPS un vairāku procedūrā iesaistītu trešo pušu dalībnieku atsaucēm, izrādījās nepietiekama citu CELF komerciālo darbību finansēšanai.
- (210) Palīdzību ikgadēji piešķir, pamatojoties uz CELF iesniegtajiem grāmatvedības datiem, starp kuriem bija darba atskaites, kas pamato “nelielo pasūtījumu” programmas radītās papildus izmaksas. Tāpat palīdzība nebija pietiekama, lai to izlietotu citiem mērķiem, nekā tiem, kuriem tā bija piešķirta.

SIPS atklāto kļūdu novērtējums

- (211) SIPS savos pēdējos komentāros lika Komisijai saprast, ka grāmatvedības dati, kurus Francijas varas institūcijas bija iesniegušas Komisijai, lai pamatotu papildu izmaksas procedūras otrās fāzes laikā, satur dažas kļūdas. Šajā lietā tika iesaistītas Francijas varas institūcijas, un tās iesniedza Komisijai vērtīgus paskaidrojumus.
- (212) SIPS atzīmēja, ka Francijas varas institūcijas samainījušas vietām telesakaru kārtā nodoto pasūtījumu procentus ar uz papīra nosūtīto pasūtījumu procentiem. Komisija pārbaudīja, ka invertēšanas finansiālās sekas ir 0,24 euro uz vienu grāmatu, kas attiecināts uz viena neliela pasūtījuma izmaksām. Šī starpība nevar kalpot Francijas piedāvātā kompensācijas mehānisma apšaubīšanai.
- (213) Kas attiecas uz apgrozījuma izmaiņām, ko SIPS varēja atklāt no Francijas izstrādātajiem grāmatvedības datiem, Komisija apgalvo, ka Francijas varas institūcijas kopš procedūras atklāšanas 1996. gadā pašas bija veikušas nepieciešamos labojumus, un tā rezultātā SIPS pēdējos komentāros atjauninātās atsauces nav pamatotas.

(214) Pārējo datu izmaiņu izskaidro ar to, ka vienā gadījumā atsauce izdarīta attiecībā uz ienākumiem, kas iegūti tikai no grāmatu pārdošanas ((2 284 536 Francijas franki), tai laikā, kad otrajā gadījumā nosauktā summa (2 535 818 Francijas franki) atbilst ienākumiem, kuri gūti no grāmatām un papildu peļņas (iesaiņojums, apdrošināšana un transports).

(215) SIPS ticēja, ka būs iespējams atklāt arī zināmu "nesabalansētību" starp grāmatvedības uzskaiti un analītisko uzskaiti attiecībā uz datiem par darba algām. Francijas varas institūcijas precizē, ka šīs atšķirības var izskaidrot ar to, ka daži nodokļi netiek iekļauti sociālajos nodokļos, kas veido nodokļu paketi, un tomēr tieši tie ir pievienoti darba algām. Komisijai bija iespēja pārbaudīt šī paskaidrojuma precizitāti attiecībā uz tai iesniegtajiem grāmatvedības dokumentiem.

(216) Tādējādi Komisija uzskata, ka SIPS papildu piezīmes par grāmatvedības datu neprecizitāti, kurus Francijas varas institūcijas iesniegušas kopš procedūras sākšanas 1996. gadā, nevar likt apšaubīt Komisijas novērtējumu par grāmatvedības datu atbilstību, kas pamato nelielo pasūtījumu radīto papildus izmaksu kompensēšanu.

CELF papildu ierobežojumi

(217) Pamatojoties uz prasītāja izveidoto dokumentu analīzi, Komisija varēja konstatēt, ka CELF piedāvājums ir daudz plašāks nekā SIPS piedāvājums (CELF piedāvātie 3 000 izdevēji pret 200 SIPS piedāvātajiem).

(218) Komisija ņēma vērā šo dokumentu (kas nav ņemts vērā papildus izmaksu aprēķinā) un atzīmē, ka paplašinātais CELF piedāvājums atbilst Kultūras ministrijas prasībām, kas nozīmē pēc iespējas plašāku franču valodas grāmatu izplatīšanu. SIPS piedāvājums, kas apgalvo, ka tā var apmierināt jebkura tipa pasūtījumus, neņem vērā šo kultūras mērķi, kas, šķiet, ir pilnīgi likumīgi.

(219) Francijas varas institūcijas piebilst, ka CELF bieži bija spiests uzņemties finansiālus riskus. Tādējādi tas turpināja nodrošināt savus pakalpojumus dažās katastrofas piemeklētās valstīs, kā tas bija Alžīrijas gadījumā vai pavisam nesen Argentīnā. Tas varēja nodrošināt pakalpojumus arī dažās valstīs, kuras neizmanto COFACE garantijas.

(220) SIPS pilnīgi likumīgi uzņemas savas komerciālās saistības un norāda, ka nevēlas darboties grūtās zonās, tādās kā Sahāras subtropiskās daļas Āfrika vai arī COFACE garantiju neaptvertas valstis. Tā precizē, ka runa ir par lēmu-

miem, kuri pakļauti uzņēmumu komerciālās attīstības stratēģijai un ka tā no savas puses izpilda citas saistības.

iii) Komisijas pārbaude par SIPS denonsēto klientūras pāreju

Klientūras pāreja no SIPS uz CELF

(221) Komisija konstatēja, ka SIPS atsauces par klientūras pāreju nav balstītas uz pašas SIPS sniegto paskaidrojumu un dokumentu analīzi.

(222) Tādējādi Komisija lūdza SIPS pamatot klientūras pāreju, kuras upuris tā izrādījās izdevīgu atlaižu dēļ, ko, pateicoties saņemtajai palīdzībai, "vienīgi CELF" bija spējīgs piedāvāt. Šajā nolūkā SIPS sagatavoja ļoti apjomīgu dokumentu⁽⁵⁹⁾, kura datus šādā formā Komisija nevarēja izmantot tādēļ, ka iepriekš minētās pārejas tur nebija atspoguļotas pilnīgi. Komisija lūdza SIPS papildus paskaidrojumus šajā lietā, kas varētu precizēt⁽⁶⁰⁾ to, kā 1987./1988. gadā kāds "Librairie Française de Milan" klients bija pakāpeniski novērsies no SIPS pakalpojumiem CELF labā, kas šim klientam piedāvāja pievilcīgākas atlaides.

(223) Atbildē Francijas varas institūcijas uzsvēra, ka Itālijas tirgus pazīstams ar savu konkurēt spējīgo raksturu un ka CELF apgrozījuma pieaugums ar iepriekš minēto grāmatnīcu bija jūtams tikai, sākot ar 1999. gadu, tas ir, daudz vēlāk par SIPS minēto periodu.

(224) Komisija konstatēja, ka citi SIPS minētie piemēri neliekas pārliecinošāki⁽⁶¹⁾. Tādējādi SIPS pieminētā *Grupodis de Madrid* grāmatnīca vai arī pieminētās japāņu grāmatnīcas, kas patiesi ir lielu rēķinu klienti, kurus neskar "nelielu pasūtījumu" tirgus segments, nekad nav bijuši svarīgi CELF klienti.

(225) Turklāt SIPS paziņotais atlaižu saraksts nepierāda, ka tās piedāvātās atlaides būtu mazāk pievilcīgas nekā CELF piedāvātās. Tādējādi Komisija konstatē, ka no 28 izdevējiem, kurus SIPS izvēlējās sava pierādījuma ilustrēšanai, 16 gadījumos tā piedāvā pievilcīgākas atlaides attiecībā uz 12 CELF gadījumiem⁽⁶²⁾. Atšķirība ir vēl ievērojama, ja ņem vērā piecus atlaižu papildpunktus, kurus SIPS piešķir pasūtījumiem, kas sastāv no viena nosaukuma grāmatas 10 eksemplāriem, jo šajā gadījumā CELF izdevīgākas atlaides piedāvā tikai 6 izdevējiem attiecībā uz 22 SIPS gadījumiem.

(226) Komisija uzskata, ka pievilcīgākas atlaides, kuras CELF piedāvā saviem klientiem, pateicoties saņemtajai palīdzībai, nav klientūras pārejas iemesls no SIPS uz CELF.

⁽⁵⁹⁾ Dokuments, kura nosaukums ir "SIPS ciesto zaudējumu, kuri radušies no subsīdijām, kuras Kultūras ministrija no 1980. gada 1. aprīļa līdz 1996. gada 31. martam piešķīra CELF", noteikšana.

⁽⁶⁰⁾ Piecus citus piemērus sniedza SIPS.

⁽⁶¹⁾ Francijas varas institūcijas apstrīd pārējos SIPS sniegtos piemērus.

⁽⁶²⁾ SIPS piedāvātās atlaides sākumā attiecās uz CELF pieņemto *France TTC* valsts cenu atlaižu sarakstu, kad eksporta pārdošana balstās uz cenām bez nodokļiem. Turpmāk salīdzināšana notiks uz šādi koriģēta cenu saraksta pamata.

Klientūras pāreja no CELF uz SIPS

- (227) Kā atzīmēts 69. preambulā, SIPS 2000. gada 12. augusta vēstulē Komisijai apgalvo, ka CELF "maziem rēķiniem" kopš vismaz diviem gadiem piemēro iebiedējošus noteikumus. SIPS uzsver, ka "ši politika tikai liek pieaugt SIPS konkurences nesabalansētībai, jo ar šiem noteikumiem daži vecie CELF klienti, kuriem ir "mazi rēķini", tagad pievēršas SIPS (...). Tomēr SIPS ļoti labi saprot, ka visinteresantākie klienti ir tie, kuriem ir liels pasūtījumu apjoms (...)".
- (228) Komisija, pirmkārt, konstatē, ka denonsētā tarifu adaptācija⁽⁶³⁾ parādījās periodā, kad aplūkojamā palīdzība bija atcelta un/vai ievērojami samazināta, tas ir, sākot ar brīdi, kad CELF vajadzēja atrast citus risinājumus, lai censtos turpinātu apmierināt sev adresētos nelielos pasūtījumus.
- (229) Komisija ķērās pie abu uzņēmumu datu salīdzināšanas⁽⁶⁴⁾ un konstatēja, ka no tā neizriet neviens fakts, kas apstiprinātu SIPS apgalvojumu par nesen denonsēto klientūras pāreju. Komisija nekonstatēja SIPS izsniegto rēķinu skaita palielināšanos. 1999. gadā to skaits bija 2 187 un 2000. gadā — 2 137; kas attiecas uz klientu skaitu, Komisija atgādina, ka šajā jautājumā tā nevar izdarīt salīdzinājumu, jo nav iespējams saņemt datus no SIPS.

- (230) Komisija neminēja arī faktus, kas parādītu to, ka SIPS apstrādāto "nelielo pasūtījumu" skaits būtu pieaudzis, kopš CELF vairs nesaņem palīdzību. Tieši otrādi, SIPS iesniegtie dati parāda, ka vidējais grāmatu skaits uz vienu rēķinu pieaudzis no 40,31 1999. gadā uz 49,38 2001. gadā, lai gan CELF klientūras pāreja uz SIPS, ja vien tas būtu pierādīts, jāizskaidro ar vidējā grāmatu skaita uz rēķinu samazināšanos.
- (231) Komisija nobeigumā atzīmē, ka vidējais grāmatu skaits, ko pārdevusi viena SIPS pasūtījumu līnija, ir vēl lielāks par to, kuru pārdevis CELF, pie kam tas attiecas uz darbību kopumā, bet ne tikai uz nelieliem pasūtījumiem. Tātad palīdzības anulēšana nav klientu pārejas iemesls no CELF uz SIPS.
- (232) Jebkurā gadījumā valsts palīdzības analizē būtiska ir tikai konkurences nesabalansētība, ko radījusi šī palīdzība, bet ne palīdzības samazināšana un/vai palīdzības anulēšana, kuru SIPS uzskata par negatīvu.

Komisijas secinājumi par klientūras pāreju

- (233) Ņemot vērā datus, ko iesniegusi gan SIPS, gan Francijas varas institūcijas, Komisija uzskata, ka palīdzības anulēšanas vienīgās pamanāmās sekas slēpjas CELF apkalpoto nelielo pasūtījumu apgrozījuma samazinājumā un ievērojamā tās klientu skaita samazinājumā (17,34 % starp 1999. un 2001. gadu), kā to ilustrē 5. tabula:

5. tabula — "Nelielu pasūtījumu un mazu rēķinu" darbības izmaiņas
Francijas varas institūciju sniegtā informācija

Gadi	Apgrozījums Nelieli pasūtījumi (euro)	Izmaiņas	Klientu skaits	Izmaiņas
1999	329 204		2 171	
2000	301 605	- 8,38 %	2 007	- 7,55 %
2001	275 068	- 8,80 %	1 659	- 17,34 %

- (234) Komisija arī uzskata, ka SIPS komentāri nonāk pretrunā ar tās apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem, jāņem vērā vienīgi pakalpojumu sniedzēja pieņemto pasūtījuma zvanu skaits un ka pasūtījuma kopējā summa nav atkarīga no izdevīguma rādītājiem. Ja tas tā būtu, SIPS nebūtu nekāda iemesla uzskatīt, ka pieminētā CELF klientūras pāreja uz tās pakalpojumiem (kas vēl jo vairāk neizriet no iesniegtiem datiem), palielina konkurences nesabalansētību, kurai pakļauta SIPS⁽⁶⁵⁾. Turklāt Komisija atzīmē, ka SIPS nonāk pretrunā pati ar sevi, kad tā 2002. gada 9. decembra piezīmē norāda, ka "...nelielus pasūtījumus kopumā apstrādāt ir izdevīgāk nekā svarīgus".

⁽⁶³⁾ CELF tarifu grozījumus Francija neapstrīdēja, kas norādīja, ka CELF pēc palīdzības samazināšanas bija spiests nekavējoties pārskatīt savu nelielo pasūtījumu tarifus.

⁽⁶⁴⁾ Skatīt arī 3.a, 3.b un 3.c tabulu.

⁽⁶⁵⁾ SIPS šī punkta komentēšanai precizē, ka "skaidri redzams, ka interesantākie ir tie klienti, kuri veic apjomīgus pasūtījumus, un ne tādēļ, ka citi nav izdevīgi, bet gluži vienkārši tādēļ, ka, tāpat kā jebkurā komerciālā uzņēmumā, vienmēr vēlams strādāt ar klientiem, kas veic apjomīgus darījumus".

- (235) 6. tabula, kuru Komisija izveidojusi saskaņā ar Francijas varas institūciju un SIPS iesniegtajiem datiem, parāda, ka nepastāv automātiska sakarība starp SIPS apgrozījuma kāpumiem vai kritumiem un piešķirto subsīdiju palielināšanos vai samazināšanos.

6. tabula

Atskaites gadi	CELF piešķirtā palīdzība (euro)	SIPS apgrozījuma izmaiņas	Palīdzība
1990	304 900	—	—
1991	373 500	+	+
1992	422 280	-	+
1993	382 650	+	-
1994	304 900	-	-
1995	304 900	-	=
1996	304 900	-	=
1997	243 920	-	-
1998	182 940	+	-
1999	121 960	-	-
2000	60 980	+	-
2001	38 110	-	-
2002	0	-	0

- (236) Dati, ko iesniedzis kā CELF, tā arī SIPS, Komisijai ļāva konstatēt, ka CELF izmaksātās palīdzības summa automātiski neietekmēja vienīgā otra plaša profila tirgus brokera SIPS darbību un ienākumus⁽⁶⁶⁾. Piemēram, daudzus gadus SIPS apgrozījums samazinājās arī tad, ja CELF piešķirtā palīdzība samazinājās.
- (237) Turklāt Komisija konstatēja, ka CELF palīdzības anulēšanas acīmredzamas un jūtamas sekas tirgū bija CELF “nelielu pasūtījumu” apgrozījuma kritums un “mazo rēķinu” skaita samazināšanās.
- (238) Atsaucoties uz iesniegtajiem datiem, Komisija konstatē, ka, nesaņemot palīdzību, viena daļa CELF pasūtījumu šodien šķiet netiek izpildīti, lai gan SIPS neizmanto šo intereses zudumu.
- (239) Bez tam Komisija konstatēja, ka 1994. līdz 2001. gada periodā piešķirtās subsīdijas pilnīgi nenosedza “nelielu pasūtījumu programmas” deficītu un veidoja salīdzinoši mazu CELF kopējā apgrozījuma daļu: no 3,95 % 1994. gadā uz 0,29 % 2001. gadā⁽⁶⁷⁾.
- (240) Saskaņā ar iepriekš analizēto faktu kopumu šķiet, ka apstrīdētā palīdzība attiecas uz eksportēšanas komisijas naudas darbības ārkārtīgi mazsvarīgu daļu, kura bez aplūkojamās palīdzības acīmredzot nebūtu ieviesta. Komisija arī konstatēja, ka Francijas piešķirtā palīdzība nebija pietiekama aplūkojamās darbības radīto izmaksu kompensēšanai.
- (241) Kā jau minēts 132. un turpmākajās preambulās, Komisija atgādina, ka sakaru izmantošana un konkurences nesabalansētība Kopienas līmenī šajā gadījumā ir ļoti ierobežota. Šie fakti Komisijai jāņem vērā, kad tā izvērtē palīdzības atbilstību līguma 87. panta 3. punktam, kā to nepārprotami norādīja Tiesa savā 1998. gada 27. janvāra dekrētā *Ladbroke Racing Ltd c/Commission* lietā⁽⁶⁸⁾.
- (242) Tādējādi CELF piešķirtā palīdzība “nelielu pasūtījumu programmai” nepasliktina sakarus un konkurenci pretēji kopējām interesēm. Francijas varas institūciju iejaukšanās bija proporcionāla izvirzītajam mērķim, tā vienīgi atļāva, ka neizpildīto pasūtījuma daļu, neraizējoties par izdevīgumu, var izmantot pakalpojumus sniedzošais uzņēmums.
- (66) Komisija pārdomām atgādina, ka tāda paša svarīguma palīdzība kā šodien aplūkojamā, tika piešķirta diviem citiem uzņēmumiem: *Sarvedit* un *Ecole des Loisirs*.
- (67) Skatīt arī II pielikumu.
- (68) Lieta T-67/94, II Krājuma 1. lpp. Īpaši skatīt 150. un 162. punktu.

B. Līguma 86. panta 2. punkta nosacījumu piemērojamība

1. Francijas varas institūciju viedoklis

- (243) Francijas varas institūcijas atbalsta, kā tās jau to darīja 1998. gadā⁽⁶⁹⁾, ka CELF iegulda sabiedrisko dienestu misija, un tādējādi stridīgi pasākumi jāvērtē, balstoties uz līguma 86. panta 2. punkta nosacījumiem, kas nolemj, ka “uzņēmumi, kas atbild par vispārējo ekonomisko interešu dienestu vadību vai izrāda nodokļu monopola raksturu, pakļauti šī līguma likumiem, jo īpaši konkurences likumiem, robežās, kurās šo likumu piemērošana juridiski un faktiski neizjauc īpašo misiju, kāda tiem paredzēta. Sakaru attīstība nedrīkst būt pretrunā ar Kopienas interesēm”.
- (244) Saistībā ar šo Francijas varas institūcijas iesniedza vairākus tekstus⁽⁷⁰⁾, kuri, kā uzskata šīs institūcijas, spēj apstiprināt vispārējo ekonomisko dienestu raksturu, kas saistīts ar CELF uzticēto misiju.
- (245) Pamatojoties uz šiem tekstiem, Francijas varas institūcijas norādīja, ka Grāmatu un lasīšanas direkcija noslēgusi gadskārtējās vienošanās ar CELF līdz 2001. gadam, kas nosaka sadarbības mērķus starp ministriju un CELF, kā arī atbilstošos abu pušu pienākumus.
- (246) Vairākas no šīm vienošanās Francijas varas institūcijas darīja zināmas. 1991. gada 25. aprīlī pirmās vienošanās 1. pantā pausts, ka “ministrija sniedz savu palīdzību CELF, kas paredzēta ārzemēm paredzēto grāmatu nelielu pasūtījumu pārgrupēšanas darbībai...”. 1997. gada 23. oktobrī otras vienošanās izklāstā, šķiet pirmoreiz, minēts, ka “ministrija sniedz savu palīdzību CELF sabiedrisko pakalpojumu operatīvajiem uzdevumiem, kas saistīti ar nelieliem pasūtījumiem”. Izņemot piešķirtās palīdzības summu, vienošanās, kas noslēgtas līdz 2001. gadam, ir identiskas.

2. Komisijas novērtējums

- (247) Šajā lēmumā Komisija jau secināja, ka CELF piešķirtā palīdzība ir valsts palīdzība saskaņā ar līguma 87. panta 1. punktu un ka tā ir saderīga ar kopējo tirgu, piemērojot līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu. Tādējādi saskaņā ar Tiesas jurisprudenci⁽⁷¹⁾, Komisijai turpmāk vairs nav jānovērtē CELF ar subsīdijām saistītā

darbība līguma 86. panta 2. punkta interpretācijā. Šādu nostāju savā 2000. gada 22. jūnija dekrētā⁽⁷²⁾ apstiprināja Tiesa, kurā tā bija nolēmusi, ka pat uz līguma 86. panta 2. punktu pamatotā palīdzība jāpaziņo Komisijai. Turpmāk nav jānosaka, vai saskaņā ar līguma 86. panta 2. punktu CELF palīdzība ir pamatota.

- (248) Komisija atzīmē, ka pa to laiku *Altmark* 2003. gada 24. jūlija dekrētā⁽⁷³⁾ Tiesa precizējusi, kādos apstākļos Valsts palīdzība veido subsīdiju uzņēmumam, kas atbildīgs par vispārējās ekonomiskās intereses dienesta vadību. Tomēr Komisija konstatē, ka šajā gadījumā šie nosacījumi nav saistīti. Komisija vispirms uzskata, ka *Altmark* dekrēta 89. punktā paredzētais nosacījums nav ievērots, jo palīdzības tiesiskais pamats noteikti neatbilst uz CELF. Komisija uzskata, ka nav ievērots arī iepriekš minētā dekrēta 90. punkts, kas attiecas uz parametru noteikšanu, uz kuriem pamatojas kompensācijas aprēķins, pat tad, ja palīdzība pilnīgi pārsniedza nelielu pasūtījumu apstrādes izmaksu kompensēšanai nepieciešamo summu.

VI. SLĒDZIENS

- (249) Ņemot vērā iepriekš teikto, liekas, ka aplūkojamā palīdzība atbilst prasībām, kas fiksētas līguma 87. panta 3. punkta nosacījumos attiecībā uz tās samērīgumu ar izvirzīto kultūras mērķi. Komisija konstatēja, ka palīdzība nepasliktina sakarus un konkurenci Kopienā pretējā kopējām interesēm,

ŠO LĒMUMU APSTIPRINĀJA:

Pirmais pants

Palīdzība Franču grāmatu eksportēšanas kooperatīvam (CELF) nelielu franču valodas grāmatu pasūtījumu apstrādei, ko Francija īstenoja starp 1980. un 2001. gadu, veido palīdzību, kas pakļauta līguma 87. panta 1. punktam. Ņemot vērā, ka Francija aizmirsa par šo palīdzību paziņot Komisijai, tā piešķirta nelikumīgi. Tomēr saskaņā ar līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu palīdzība ir saderīga ar kopējo tirgu.

⁽⁶⁹⁾ Skatīt 24. preambulu.

⁽⁷⁰⁾ Skatīt 102. preambulu.

⁽⁷¹⁾ 1994. gada 15. marta likums, lieta C-387/92, *Banco Exterior de Espana c/Ayuntamiento de Valencia*, I krājuma 0877. lpp.

⁽⁷²⁾ Skatīt 24. un turpmākās preambulas.

⁽⁷³⁾ Lieta C-280/00, *Altmark Trans GmbH un Regietugspasidium Magdeburg c/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, I krājuma 7747. lpp.

2. pants

Šī lēmuma saņēmēja ir Francijas Republika.

Briselē, 2004. gada 20. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Mario MONTI

I PIELIKUMS

Palīdzības, kas piešķirta kopš 1980. gada (euro), izmaiņas

1980	91 470
1981	91 470
1982	205 510
1983	164 640
1984	137 200
1985	141 780
1986	248 490
1987	214 950
1988	213 430
1989	259 160
1990	304 900
1991	373 500
1992	422 280
1993	382 650
1994	304 900
1995	304 900
1996	304 900
1997	243 920
1998	182 940
1999	121 960
2000	60 980
2001	38 110
2002	0

II PIELIKUMS

CELF uzdevumu kompensācijas samazināšana*Francijas varas institūciju iesniegtie dati*

GADS	Palīdzības summa (euro)	Uzdevumu kopējā summa	Izdevumu segšanas procenti
1994	304 900	683 788	44,59 %
1995	304 900	697 177	43,73 %
1996	304 900	624 206	48,85 %
1997	243 920	680 023	35,87 %
1998	182 940	664 783	22,63 %
1999	121 960	635 577	19,19 %
2000	60 980	572 670	10,65 %
2001	38 110	509 048	7,49 %
2002	0	0	0

III PIELIKUMS

Pasūtījumu apstrādes process

Dati ņemti no SIPS komentāriem

Jauns klients

- a) Dokumentu nosūtīšana pircējam. Šie dokumenti ir:
 - pārdošanas vispārējie noteikumi (e-pasts, fakss vai pasts),
 - konta atvēršanas pieprasījums (e-pasts, fakss vai pasts).
- b) Pēc konta atvēršanas pieprasījuma saņemšanas, klienta maksātspējas COFACE pārbaude.
- c) Konta atvēršana nerada problēmas: klienta konta atvēršana.
- d) Konta atvēršana rada problēmas: klientu varēs apkalpot tikai uz aptuvena rēķina (*pro forma*) pamata, tas ir, pēc tāmes samaksas.

Klients ir konta īpašnieks.

- a) Klienta identificēšana (īpaši saistībā ar viņa konta numuru).

Pasūtītā objekta ievadīšana (meklēšana starp 640 000 nosaukumiem, kas satur grāmatas, audiokasetes, audio kompaktdiskus un lasāmatmiņas kompaktdiskus).

Ievadīšana: priekšmets identificēts; daudzuma, pasūtījuma datuma, klienta atsaucis ievadīšana; ievadīšanas apstiprināšana.

 - Ja jāievada citu līniju pasūtījumi, operāciju atkārtoti.
 - Pastāv iespēja grozīt pasūtījumu nosūtīšanas veidu atkarībā no klienta vēlmēm.
- b) Pasūtītā grāmata neatrodas datu bāzē.
 - Objekta ievadīšana ar roku.

Norāda nosaukumu, autora vārdu, ISBN, izdevēju, piegādātāju.
- c) Katrs grāmatas pasūtījums automātiski veido "piegādātāja" pasūtījumu.
- d) Programmatūra automātiski pārraida pasūtījumus piegādātājiem, kuri tādējādi tiek ieregistrēti.
- e) Pieteikumi tiek izdrukāti automātiski un nosūtīti pa faksu, pa pastu vai ar iesaistīto piegādātāju kurjeriem.

Preču pieņemšana

- a) Preču piegāde — ar pastu vai kurjeru.
- b) Rēķinu vai piegādes pieteikumu un paku atbilstības pārbaude.
- c) Ieeja preču pieņemšanas programmatūrā, kas ļauj noteikt grāmatu un tās saņēmēju.
- d) Iespējamās reklamācijas automātiski tiek nosūtītas piegādātājiem.
- e) Katram klientam izdrukā tam saņemto grāmatu sarakstu un viņa "nodalījuma numuru".
- f) Kad pasūtījums ir gatavs, vai, ja nolemj, ka klienta grāmatas jānosūta, nosūtīšanai sagatavo paku. Ja ir vieta, ņemas pie svāra un transporta cenas norādīšanas.

Rēķina izrakstīšana un nosūtīšana

- a) Rēķinus tāpat kā nosūtīšanas pavadzīmes izdrukā automātiski. Nosūtīšana notiek saskaņā ar klienta izvēlēto veidu. Rēķinu pavairošana notiek automātiski. Rēķinus klientiem nosūta ar kurjeriem.
- b) Izrakstus izsniedz katra mēneša beigās; uz to pamata tiek saņemti maksājumi atkarībā no katra klienta maksājuma termiņa. Tātad šajā kontekstā pieņemam, ka iesaistītie klienti ir norēķinājušies.
- c) Maksāšanas veids: kredītkarte; ievērojamas summas tiek kārtotas ar bankas pārvedumiem vai čekiem, dažkārt ar akreditīviem.

IV PIELIKUMS

CELLF analītiskās uzskaites datu pārbaude — 1994

uz Francijas varas institūciju iesniegto datu pamata

Dati frankos un euro

	Francijas franki	EURO
Grāmatu iepirkšanas izmaksas	2 068 293	315 309
- iepirkšana	2 026 011	308 863
- transports un kurjers	42 282	6 446
Personāla izmaksas	1 670 963	254 737
- pieņemšana (grāmatu). Gabal darba atalgojums	217 641	33 179
- iesaiņošana. Gabal darba atalgojums	53 409	8 142
- tirdzniecības nodaļa. Gabal darba atalgojums		
- 1. zona	149 770	22 832
- 2. zona	157 627	24 030
- 3. zona	49 390	7 529
- vispārējo dienestu darba alga	1 022 285	155 846
- mārketinga darba alga	20 841	3 177
Pieskaitāmie izdevumi	518 926	79 110
- izlietotais iesaiņojums	14 770	2 252
- administrācijas apgāde	183 784	28 018
- pārdošanas transports	148 056	22 571
- pārdošanas komisijas nauda	36 540	5 570
- telefons, telekss	29 103	4 437
- iekasēšanas izmaksas	26 294	4 008
- kredīta apdrošināšana	20 929	3 191
- pamatkapitāla amortizācijas atskaitījumi	20 609	3 142
- citi	38 841	5 921
Pastāvīgie izolētie netiešie izdevumi	188 524	28 740
- profesijas nodoklis	14 064	2 144
- atskaitījumi rezerves fondā	51 890	7 911
- ārējie dienesti	66 828	10 188
- sevišķi izdevumi	46 733	7 124
- citi	9 009	1 373
1. Kopējās izmaksas	4 446 706	677 896

Izmantotais maiņas kurss: 1 euro = 6,55957 Francijas franki

Komentāri un paskaidrojumi

- 1) Iepirkšanas un transporta izmaksas (ieskaitot kurjerus): Šīs izmaksas aprēķinātas, ņemot vērā darbības kopējās izmaksas atkarībā no grāmatu skaita, proti, 38 795 874 Francijas franki (5 914 393 euro). Lai iegūtu vienas grāmatas izmaksu, šo summu dala ar grāmatu skaitu. CELF 1994. gadā pārdoto grāmatu kopējais skaits bija 467 673; tādējādi vienas grāmatas izmaksa ir 82,95 Francijas franki (12,65 euro). Lai noteiktu nelielu pasūtījumu iepirkšanas un transporta izmaksas, vienas grāmatas izmaksa jāreizina ar nelielu pasūtījumu grāmatu skaitu, kas dod nelielu pasūtījumu summu — 2 068 293 Francijas frankus (315 309 euro).
- 2) Personāla izmaksas: Šim postenim piemēro koeficientu 3 (pamatojoties uz grāmatu skaitu), jo “nelielu pasūtījumu” pieņemšana rada ar to specifisku saistītas papildu grūtības. Grāmatu pieņemšana no lieliem izdevējiem un izplatītājiem, pateicoties EAN kodam, ir automatizēta, kas ļauj saziņēt grāmatu optiskas nolaišanās kārtā. Bieži gadās, ka nelielo izdevēju publicētās grāmatas nesatur svītru kodu, tās jāsaizīmē tāpat.

Turklāt lieli izdevēji apgādāja Parīzes klientus, palīdzot segt transporta izdevumus, kas bija 0,75 Francijas franki/kg, tai laikā, kad kurjeriem maksātā summa ir 6,5 Francijas franki/kg pakām, ko izmanto mazu izplatītāju grāmatām. Šis apgādes avots rada uzcenojumu krišanos, jo fakturrēķina izveidošana ārzemju grāmatniecību īpašniekiem ir ligumveida.

Koeficienta 3 piemērošana nelieliem pasūtījumiem ļauj grāmatvedības atskaitē iekļaut pamatotu to apstrādes darba apjomu.
- 3) Iesaņojums: tiešo gabaldarba atalgojumu ievēro, balstoties uz grāmatu skaitu.
- 4) Tirdzniecības dienests: tiešo gabaldarba atalgojumu aprēķina, lietojot koeficientu 3, jo nelieli pasūtījumi prasa lielāku apstrādi pārdošanas administrēšanas līmenī. Apstrādes atšķirības ļauj grāmatvedības atskaitē iekļaut pamatotu to apstrādes darba apjomu.

Papildus paskaidrojumi par pasūtījuma kodēšanu: Ar kodēšanu saistīto grūtību dēļ nepieciešami papildus darbi. Jāatzīmē, ka šie darbi jāveic neatkarīgi no pasūtījuma summas.

Bez tam pasūtījuma ievadīšana saistīta ar iepriekšējiem pētījumiem: ISBN, izdevēju katalogiem, dažādu datu bankām, grāmatas pieejamības (vai nepieejamības) pārbaudi, pasūtījuma/izdevēja atbilstības apstiprināšanu. Grūtību gadījumā, kas saistītas ar pieteikuma kvalitāti un īpaši ar pasūtījuma identificēšanu, rodas papildus izmaksas. Bieži šīs grūtības parādās nelielu pasūtījumu gadījumā. Lielas grāmatniecības, kuru apgrozījums, kas realizēts ar CELF starpniecību ir ievērojams, parasti ir lieli uzņēmumi, kuri izmanto augstākā līmeņa iekārtas, kas tiem ļauj racionalizēt vadību, un konkrēti — veikt normalizētus pasūtījumus, tas ir, tādus, kas satur skaidras identifikācijas norādes. Starp CELF klientiem ir ļoti daudz nelielu grāmatniecību, kuru darbība ne vienmēr ļauj izmantot modernus starptautiskās tirdzniecības līdzekļus. Bez tam šī tipa iestāžu pasūtījumi dažkārt ir grūti atšifrējami, un tie satur tikai daļu pasūtījuma izpildei nepieciešamās informācijas, kas rada papildu darbu un līdz ar to izmaksas.
- 5) Vispārīgo dienestu darba algas: (direkcija, informātika, standarti, grāmatvedības uzskaitē, mārketinga, apkope) izmaksas nosaka atkarībā no grāmatu skaita, izņemot grāmatvedības uzskaiti, kuru veic atkarībā no rēķinu skaita.
- 6) Pieskaitāmie izdevumi — izlietotais iesaiņojums, pārdošanas transports un pamatkapitāla amortizācijas atskaitījumi: izdevumus aprēķina uz vienu grāmatu.
- 7) Pieskaitāmie izdevumi — administratīvā piegāde: izdevumus nosaka uz vienu rēķinu.
- 8) Pieskaitāmie izdevumi — pārdošanas komisijas nauda un kredīta apdrošināšana: izdevumus rēķina atkarībā no apgrozījuma.
- 9) Vispārējās izmaksas — telefons, telekss un iekasēšanas izdevumi: izmanto koeficientu 2,5, jo ar telefonu saistītās izmaksas mainās atkarībā no dažādiem apstākļiem, konkrēti - no klientu atbildēm un izdevēju meklējumiem. Šīs izmaksas skar vairākas operācijas, starp kurām minama pieteikuma saņemšana no grāmatattirgotāja, pasūtījuma dekodēšana, pasūtījuma ievadīšana un uzskaitē, kuras uzdevums ir reģistrēt minēto operāciju plūsmu.
- 10) Profesijas nodoklis un dotācijas pirkumiem: izmaksas aprēķina atkarībā no apgrozījuma. Ārējie dienesti (piemēri: īres maksas, ceļojumi un pārvietošanās, stimulēšanas izmaksas utt.) un neparedzēti izdevumi: izmaksas aprēķina atkarībā no grāmatu skaita.